

36	הגנום פוענח במידה רבה
110	הוא שולח לי חבל הצלה
45	הילד שבתוכי לא נגמל בזקנתי
97	היו ימים, יוסף בני
33	היום הרת עולם
32	הלוחות לא נשברו רק פעם
10	הנה ימים באים
89	הרוח אמורה לשוב לאלוהים
96	הרחקתי נדוד לחפש את זהותי
7	והוא אל מסתתר
106	ושוב נתקלתי בו בבוקר
49	זה כל כך מיאש
83	זה קורה לכל אדם
79	זוקף כפופים
116	זקנה ו נעורים – שקספיר
86	ח- ח- ח-
1	חוש את מגע העדנה
78	“חלונות” תוכנה של גייטס
59	“חללת העצמות” ואותותיה
19	חתולים עוד נסבלים
103	ט”ו בשבט תש”ס
90	ידוע מה שאמר איינשטיין
112	יום ה מיתה עומד למראשותי
29	יושב מרומים המושך בחוטים
44	ירושלים הרים סביב לה
3	יש לי לשון משלי
55	יש מונולוגים רבים
39	יש קוראים לתעתועים חי-זדים
34	יש רגעים שכל הדברים יגענים
15	יש רגעים בחיים שנפתח החשאין
101	יש שהאשה גוערת ונוצפת בי
107	ככל שאני עולה בסולם
104	כל הנחלים ה ולכים אל הים
87	כמי השילוח ההולכים לאט
109	כריח השדה
73	כשאני מתכנס בקונכיית עולמי
52	כשאני עובר בדרכי למחנה יהודה
48	לכל אדם יש בתשבץ חייו משבצת
70	לתקן עולם יכולים המתוקנים

22	מבטים גנובים
28	מדברים היום על הפרדה
30	מה יקרה בתחיית המתים?
26	מה נשתנה הזמן הזה
27	מה נשתנה נוסח אחר
4	מי יתנני את הטוב שנפל
35	מיותרת הלב ומסננת המוח
91	מצבי הרוח הם מוצבים
69	מקלותינו בידינו
56	משנה לשנה אני פוחת והולך
72	נופי נפשנו מתכסים עננים
25	סכנה כאן בוניס
38	עדיין איני מוכן לפשוט מדים
76	עיניים ולב סרטורי עבירה
20	על אדן החלון בבית ממול
98	על הפרק הוא אני
117-123	על סף השמונים
88	ערומים ולא יתבוששו
85	פעם חשבנו שאנו הכרם
64	קושיות הן שאלות קשות
23	קשה להיכנס למסתרי נפשם
81	רחמנים בני רחמנים
18	שורות – רחל, קציר, חלומות
2	שושנת יעקב
5	שמחה אמיתית פוקדת בעקר

5/1 (ה/44) – ירושלים הרים סביב לה –
 פסגת צופים, הר שמואל,
 רכס גילה ותלפיות,
 אבל את ההר –
 הר העקדה, הר המורה,
 הר הבית והמקדש -
 תל-תלפיות לפונים אליו
 כבר אין רואים...
 הר זה חבוי ומוצנע,
 דחוק ומוסתר כבר גם מחזוננו,
 ולמי הוא מנצנץ בזהב כפתו?
 רק לחומדי ירושתנו...
 הענון שרבץ עליו
 עוד מימי אברהם

בְּהַר ה' יִרְאָה,
 וְעַנְן הַקְּטוֹרֶת הַמִּתְמַר
 כְּעֵמֹד זָקוּף שָׁגַם בְּרוּחַ לֹא נִתְפָּזֵר,
 עַנְן הַשְּׂכִינָה הַתְּפֹגֵג וְהַמוֹנֵי יִשְׂרָאֵל
 שׁוֹב אֵינָם רוֹאִים אֶת הַר ה' הַנִּרְאָה,
 הָאֵם כָּלְנוּ עִם הַדּוֹמָה לַחֲמוֹר,
 הַרוֹאָה רַק אֶת הַחוֹמֵר –
 כִּמוֹ הַנְּעָרִים אֲלִיעֶזֶר וַיִּשְׁמַעְאֵל?

עַנְן הַכְּבוֹד, הַמִּנְחָה, נְמוֹג,
 עֵמֹד הָאֵשׁ שׁוֹב אֵינּוּ מְאִיר,
 אֶלֶּא מְכֻלָּה בְּנוֹ שְׂכוֹל מִמְאִיר,
 וְעַנְן אַחַר קֶשׁוֹר מֵעַל הָעִיר
 עַנְן חוֹסֵם מוֹצָא,
 עַנְן לְתוֹעֵי דֶרֶךְ בְּאַמוֹנָה,
 וְאֵין לָנוּ מִשָּׁה
 לְדַבֵּר אֶל הָעַם מִבְּעַד לְעַנְנוּ...

5/2 על אֶדֶן הַחֲלוֹן שֶׁל הַבַּיִת מִמּוֹל (ה/20)
 הֵם עוֹמְדִים, זוֹג הַיּוֹנִים, הוֹמִים וּמְהֵמִים,
 מְנַקְרִים, מְחַטְטִים זֶה בְּזֶה לְלֹא רַחֲמִים,
 וְאַחַר סוֹכְכִים בְּצֶל כְּנַפְיָהֶם וּמִתְרַגְעִים...
 הֵם חוֹשְׁבִים, שְׂאִינֵי מִבֵּין אֶת הַגִּיגִיָּהֶם...
 אֲמָנָם אֵינְנִי חֶכֶם כְּשֶׁלְמָה, שֶׁהֵבִין
 שְׁפַת חַיָּה וְעוֹף, שִׁיחוֹת אֵילָנוֹת וּדְשָׁאִים,
 אֲבָל מִשֶּׁהוּ מִמֶּנּוּ יִרְשָׁתִי בְּהִבְנַת הָעוֹפוֹת,
 בְּיִחוּד מֶה שְׁדוּבְבוֹת הַיּוֹנִים הַלְּבָנוֹת,
 לֹא הַשְּׁחוֹרוֹת, כִּי אֶת אֵלֶּה הָאֲחֵרוֹנוֹת
 אֵי אֶפְשֶׁר מִמֶּשׁ לְקָלוֹט, בְּגִרְגוֹרֵן הֵן עוֹטוֹת
 רְמָזֵי רְמָזִים שֶׁל אוֹתוֹת מִבְּשָׂרֵי רַעוֹת...
 אֲבָל הַיּוֹנִים הַלְּבָנוֹת, הַחֲמוּדוֹת, כֹּה נְאוֹת
 בְּהַמִּיתָן הַצְּלוּלָה, הַבְּהִירָה, הָאֲמִיתִית,

העורגת לשלום בן הזוג בגעגועי אהבה,
 וזה בזה יתחככו בדרכי רוגע וערגה,
 ובכללות זמן חזורים בתנודות תאוה
 יעמדו זה בצד זה ללא נוע ובדומיה,
 כקפואים, כחנוטים, כסמלים חיים,
 וכשהם מרגישים בי, המשקיף לעברם,
 ילחשו בגרגור לעגני לעמתי:
 אנו יודעים שעוד מעט תספוק כפיד
 להברוח אותנו מעמדת אדגנו,
 ואנו נאלץ לפרוח במרחבי שמים,
 לתור מקלט אחר להבטחת שלומנו...
 אך הפעם על כורחי נמנעתי מלסלקו,
 נשקפתי לעברו, וכמותו - ללא נוע -
 ניסיתי רק לרמוז בשפתו,
 להבינו, להבטיחו -
 כי נעניתי לרחשי לבנתו
 ולא אוסיף עוד להטרידו...

5/3 אדם קרוב אצל עצמו מטבע בריתו (ה/14)

ומכאן טיבו ללקות בראיתו,
 כי הקרבה קוטעת את התמונה,
 אינה מיטיבה עם הפרספקטיבה,
 ולכן ההתבוננות אינה מלאה,
 השתקפות חלקית, פגומה, לא-נכונה,
 והשפיטה העצמית משתבשת
 אם בחשוף הדופי או בעודף היופי...
 לו אהי אבר הים העברי -
 להיות מעבר - מעבר לך-לעצמך,
 לצאת מ"אצטגנינותך", לחרוג
 ממעגל החשוק של אמותיך,
 לבחון ממרחק את הויתך,
 וכאב רם להתרומם לגבהים,

או להתמתח כמטחוי קשת –
 כדי לראות את כל הגונים,
 ואולי להרקייע עד לכוכבים,
 ולהשקיף משם ולדון משם
 במעשים ובמחדלים שאינם נבטים
 אלא מחוץ ומעבר למבטים הנגועים,
 כי להיות מעבר משמע לשמור מרחק,
 איזה טוח ראייה שאינו מושפע מהסטים
 המכונים אישיותיים-סוביקטיביים...
 אלא שלא כל אדם ולא כל עם
 יוצאים מגדרם, מן המצר, מטבעם הצר,
 הסגור ומסגר, מיכולתם להשיל את עורם,
 או להתיך את תוך תוכם,
 או להתהפך בגלגולם
 מזחל לגולם ולפרפר בעולם,
 ואני בכללם, צאצא לעברי-העורי,
 משתדל לשמור איזה יעד יהודי -
 לו אהי קרוב-רחוק אצל עצמי...

מבטים גנובים (ה/22) 5/4

<p> רק המבטים עודם גנובים כמתנדודים בהכרעת הדין לחצות או להמתין? משוטטים בסופר לאורך המדפים העמוסים, שוהים כבודקים ומתעניינים במחירים, משוים מוצרים ומחירים עם אחרים, אך בעקר מתעכבים ליד דוכני הזיתים הפתוחים וקנקני החמוצים מכל הסוגים, במבטים גנובים מסתכלים לסירוגין לבאים והולכים בנתיבי המרכול, ובאין רואים יד שולפת איזה מלפפון, זנב מלוח, זית שחור מסליני או סורי פצוח, ואולי שניים שלושה "שרי" זעירים – למה המחירים שלהם כה מאמירים? מכאן - לקנוח לדוכן הפירות היבשים, העיניים תרות אחר גוני האגוז והמשמש, </p>	<p> עומדים משני צדי הכביש ונוצצים עיניים עצבניות ברמזור. האור הירוק בושש מלאור והעיניים מפלשות הלוך וחרור לעומדים משני עברי הרחוב... כל אחד מהסס לחצות, מחכים שהצד השני יעז ראשון... הכביש ריק, אין תנועה, ובכל זאת נמנעים מתזוזה, מתחזים כשומרי חוק הגונים, גם באין שוטר, הרי אנו ג'נטלמנים, ולסדרי המעבר אנו נאמנים ואיננו פנועים למאויים מדיחים... האדום משתהה, הרגעים מתמשכים, הסבלנות פוקעת, וכמעט מגיחים, אבל השפיות גוברת ודוחקת פתויים, </p>
---	---

ותפזורת שוקולדים שלא רק למשמש,
ואנו מתראים כחוככים במי מהם לבחור,
ובינות לחשובים טועמים בשתוק קול,
בלעיסה נמוכה, שטוחה, דחויית שחיקה,
ביחוד כשאמהות וילדים עוברים בסמוך
והאם גוערת בילד להמנע מקחת
סכרית אגוזית, ולא לחפון מוצרי מרקחת,
אבל אנחנו כבר ילדים בוגרים ומתרים
לטעום, להנכח, למשש ולממש שקולים,
וידוע שאין אנו סתם גנבי מטעמים...

מסבים בחדר האוכל של המלון עם עשרה
שכנים הסמוכים ומסמנים בשלחן האוכלין,
דורשים בשלום, מפטפטים על דא והא,
הולכים רצוא ושוב למלא את הצלחות
מכל מטעמי השפים-האשפים במגשים,
שכן כל המרבה הריהו מן המשבחים,
מן המיטיבים לנצל מדוחי תבשילים
ולמה לטמון ידים מן ההיגשים?
ובעודם גורסים ולועסים נשלחים
כבר המבטים הגנובים של בני החברותא
ומרמזים זל"ז שצריך להזדרז במטותא
להערך לקראת היציאה לטיולים,
לסבובי קניות, רחיצות בים או בברכה ולסתם
שעה בטלה, להצטייד בכריכים ושאר מאכלים
מזינים כי עוד היום גדול עד שעת הערב,
עד בוא שעת הארוחה הבשרית הנכספת...
גמלאים הם עתירי ניסיון חיים ולאירוועים
של חג ונופש הם מצוידים בשקיות ונילונים
לארוז לשאר שעות היום שבין לבין מלאי מזון
לכלכל את שיבתם וקיבתם שכן מה ילד יום?
כל בן-זוג הוא שליח לדבר אגירה - מפל המוצע -
לחמניות, אגות, מריחות, גבינות, תפוח ואפרסמון,
למלא טרמוסים בקפה, תה או מיצי לימון,
ואגב שיחות ונעיצת עיניים בולשות -
הידיים עוטפות ומחליקות כלאחר יד
את המנות הארוזות לתיקים המוחזקים בינות לרגלים
או בצדי הכסאות עד שהעיניים מאותתות -
במבטים גנובים-מתוקים.

אם קוראים לציור "שיר אלם", (ה/21) 5/5

ולשיר: "ציור עור",

אז האמן אינו אלא בעל מום -

מום עובר הזקוק גם לעזרת חגר

*

איני פנוע לתכתיבי החומר

כי אני הפוסל, המוחק וחורת,

אני הלש ויוצק ויוצר

את המבע מחומר הגלם

*

כמו אברהם, האמן הראשון,

אמן-אמונת-אומן,

גם אני נקרא להביט השמימה,

להתנתק מפעם לפעם מקרקע החומר,

להתעלות להיבט מקיף מלמעלה,

לסקור אין סוף היבטים,

מתנוצצים פכוכבים, מאירים ומזהירים

בק"ן טעמים כל סוגיה וכל אומר...

ובחשכת ליל, באפלת הכרה והבהרה,

הם מבריקים לפענוח תעלומה,

ולמוצא מן העלטה, גם בכסוי שמי עננה,

ואפילו באור יום, כשלקאורה הפול בהירות והבנה,

הם ממשיכים לקרוץ באין רואים בגובהי מרומים,

עלומים-נסתרים כרומזים מאחורי הקלעים

להיבטים נוספים - להתהלך על פני האדמה

אך לשאת את העיניים למרומים -

לשבעים הפנים של כל הדברים הגלויים והנסתרים...

שִׁבְרֵי אֲנוּשִׁיּוֹתֵנוּ נִתְפָּזְרוּ לְאַרְבַּע רוּחוֹת עוֹלָם, (ו/24) 5/6
 שִׁבְרֵי מְגֻדְלִים קוֹרְסִים עוֹדֵם מְכַסִּים עַל הַקְּבוּרִים,
 וּבְרַחוּבוֹת הַסְּמוּכִים לְתַאֲוָמִים וּלְכָל תַּאֲוָמֵי הַטְּרוּרִים
 כְּבָר עוֹמְדִים בְּתוֹרִים הָאֲרָכִים לְמַחְזוֹת הַשַּׁעֲשׂוּעִים...

פֶּה וְשֵׁם מִתְכַּנְּסִים לְתַפְלוֹת וְעֲצָרוֹת אֲבָלִים,
 מְדֻלְקִים גְּרוֹת, מְנַפְנְפִים דְּגָלִים, מְרַכִּינִים רְאשִׁים,
 שָׂרִים הַמְּנוֹנִים, נוֹשְׂאִים נְאֻמִּים נְלֶהְבִּים בְּגִנוֹת הַרוֹצְחִים,
 וּבְרַחֲבֵי אֲלִבִּיּוֹן וְצָרְפֶת, וְכַמוּבָן בְּמִדֵּינוֹת מוֹסֶה-עֶרֶב,
 כְּבָר מִתְנַעְרִים מֵהָאֲשָׁמַת הַקְּנָאִים
 וְתוֹלִים אֶת הַחֲבָלוֹת וְהַפְּגוּעִים בְּתַמִּיכַת הָאֲמֵרִיקָאִים בִּישְׂרָאֵלִים...

מְנַהֲיֵי עַמִּים, יְפִי-רוּחַ בְּתוֹכֵנוּ וּבְעַמִּיתֵיהֶם הָאֶקְדָּמָאִים,
 וְכָל הַסּוֹפְרִים וְהָאֲמִינִים הַשְּׂמָאֲלָנִים, הַחֲרָדִים לְגוֹרֵל הַפְּלִשְׁתִּינָאִים,
 מְאֻשִּׁימִים אוֹתֵנוּ בְּפְרָהֶסֶיַת הָעוֹלָם וּבְפְרָסוּמֵי אֶקְרָנִים
 כִּי הַכְּבוּשׁ וְהַשְּׁלִיטָה בְּמַסְכְּנֵים הַנִּכְבָּשִׁים הֵם הַמְּעוֹרְרִים
 אֶת הַרוֹצְחִים לְתַגּוּבַת מְרִי וּפְרָץ זַעַם עַל הַקּוֹלוֹנִיִּלִּסְטִים הַיִּשְׂרָאֵלִים,
 בְּמוֹדְעוֹת הַעֲתוּנִים הַחֲתוּמִים עִיִּי מֵאוֹת אֲנָשֵׁי רוּחַ וְאִישִׁים מְפוֹרְסָמִים
 וּבְרֵאוֹנוֹת מַעַל הַמַּסְכִּים הֵם מְמַשִּׁיכִים לְהַסְבִּיר אֶת שְׂרָשֵׁי הַרְצַח הַהַמוֹנִי...

קְלוֹן אֲנוּשֵׁי-מוֹסְרֵי מְבַחֵין בֵּין דָּם אֲמֵרִיקָאִי לְדָם יְהוּדִי,
 בֵּין טְרוּר טְבָעִי, מְצַדֵּק וּמְסַבֵּר עַל רֶקַע מְלַחֲמָתוֹ שֶׁל עַם לְעֲצֻמָּאוֹתוֹ
 וּבֵין טְרוּר גְּזָעֲנִי, פּוֹלִיטִי, אִיסְלָאֲמִי, הַמְתַּנַּכֵּל לְחוּסוֹן תְּרַבּוּתִי-כְּלִפְלִי מְעַרְבִי...
 טְרוּר אֲמֵרִיקָאִי יוֹקַע וְיוֹכֵה, וְטְרוּר יִשְׂרָאֵלִי יוֹבֵן כְּמַלְחָמַת עִם לַחֲוֹפְשֵׁי,
 רְצַח הוּא רְצַח אֲבָל לֹא יוֹצֵג בְּאוֹתָהּ אֲמַת מִדָּה, אֲלֵא כְּשׁוֹנָה לְפִי הַרְקַע הַגִּיאוֹגְרָפִי,

סְפֻטְמָבֵר – הוּא הַחוֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּשָׁנָה שְׁבוּ פְרָצָה ב- 39 מְלַחֲמַת הָעוֹלָם הָאֲרוּרָה,
 הוּא הַחוֹדֶשׁ שְׁבוּ נְחֻתָם ב- 93 הַסְּכָם אוֹסְלוֹ הָרְאוּי לְשִׁמְצָה,
 וּבְזֶה הַחוֹדֶשׁ ב- 2000 פְּרָצָה מְלַחֲמַת אוֹסְלוֹ שֶׁהִמִּיטוּ עָלֵינוּ עוֹרֵי קְבֻרְנִיטִינוּ,
 וּב- 11 לְחוֹדֶשׁ זֶה בְּשָׁנַת 2001 אֵרַע הַנוֹרָא שְׁבִפְגוּעֵי הַטְּרוּר בְּאֲמֵרִיקָה

סְפֻטְמָבֵר הַשְּׁחוּר!

אֶקְרָא אֶל אֱלוֹהִים בְּחֹזֶקָה: (ה/17) 5/7

אֶרֶץ נַחְלָה, נַחֲלַת חֲזָקָה,
 אֶרֶץ יְרוּשָׁה, אֶרֶץ הַבְּטָחָה,
 אֵיכָה נִקְרַעַת מִמֶּנּוּ לְבְנֵי-עוֹלָה...
 לְבְנֵי הַפְּלִגְשִׁים וּלְאָדוּם הַרְשָׁע
 נָתַתְּ לְנַחֲלָה אֶרֶץ עֲשׂו לִירְשָׁה,
 שֵׁם מַעֲבָר לְנֹהַר הַיַּרְדֵּן
 וְהַרְחַק בְּדָרוֹם הָעֲרָבָה
 שֵׁם הוֹעֲדַת שְׂכוּנֵי אֱהֲלֵי קֶדֶר,
 לְאוֹתָם פְּרָאִים, לְמוֹדֵי מַדְבָּר,
 וְהֵם מִתְנַכְּלִים לְכַתּוּב וּלְכָל הַמַּדְבָּר,
 כְּכַתּוּב בְּכָל קוֹרוֹת הָעֶבֶר
 מוֹרְשַׁת תּוֹרַתְךָ וְדַבְּרֵי נְבִיאֵינוּ
 הַמִּירוּמָה לְמוֹחַמַד,
 וְאֵת תּוֹרַת חוֹרֵב – לְתוֹרַת הַחֶרֶב,
 חֶרֶב הַקְּנָאוֹת הַמִּתְהַפְּכֹת עַל רְאִשֵׁינוּ...
 עוֹרָה, לְמָה תִּישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל,
 הֵן אַתָּה לֹא סִינְדְרוּם הַשָּׁג. בְּשַׁעַר,
 אֵלֶיךָ יִפְלַל כָּל אִישׁ, זְקוֹן וְנֹעַר -
 מִדּוּעַ תֹּאכַל חֶרֶב אֶת שְׂאֲרֵי יִשְׂרָאֵל?
 הַתְּרַצָּה כָּל יוֹם קָרְבַן אִשָּׁה שֶׁל אִשָּׁה,
 הַמְּנִיקָה אֶת תִּינוּקָה?
 הַתְּרַצָּה בְּמוֹת הַמֵּת הַמִּתְפּוֹצֵץ
 עַל מִשְׁמַרְתּוֹ אוֹ בְּנוֹעוֹ בְּדַרְכֵי אֶרֶץ?
 בְּאֵנוּ לְחִלּוֹת פְּנִיךָ בְּלֵב שְׁבוּר וְנִדְכָּה:
 מִבְּרִית אֶהְבֵּתֵנוּ – אֵל נָא תִסְטָה,
 הֵן נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ בְּתוֹקֶף עֲשָׂה,
 כִּי זָכָה נִזְכָּה, כִּי עָנָה נִעְנָה

יגולו רחמיק על עמך
 שלא נחשב בעמים עלוביך,
 כי אין לנו לא מנהיג ולא מנהל
 לרעות את צאנך...

5/8 -ירושלים של מטה פֿעיר שְׁחַבְרָה (22/ו)
 לה עם ירושלים של מעלה,
 פְּשָׁנֵי מְגֵדְלֵי תְּאוּמִים שֶׁהִבְקִיעוּ
 וּפְרָקוּ הַחֹמוֹת, וְהִפְרְדוּ הַדּוֹרוֹת
 בְּמִלְחָמוֹת קָרֵב וְקִרְבַּת אֱלוֹהִים,
 בְּנֵי אָדוֹם וְיִשְׁמַעְאֵל עָרוּ עָרוּ בָּהּ
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָרוּ מָרוּ בְּחִבּוּרָה,
 הִרְחִיבוּ גְבוּלָהּ וּפְרָצוּ אֶת קְדוּשָׁתָהּ,
 וְהִהָרִים סָבִיב לָהּ – אֵינָם עוֹמְדִים כְּחֹמוֹת
 אֲלָא עֲמֻדוֹת-יָרֵי לְקִנְיֵי מְרַצְחִים,
 מְדַגְרוֹת בְּגִיאִיוֹת לְחִבְלוֹת וּלְפָגוּעִים,
 רֵאשִׁיָּהּ, מְצַבִּיָּאָהּ, יוֹעֲצִיָּהּ וְשׁוֹפְטִיָּהּ
 נוֹאֲמִים בְּכַנְסֵת בְּקוֹל חוֹצֵב לְהַבּוֹת,
 וְאַחַר - נוֹשְׂאִים הַסְּפָדִים בְּהַלְוִיּוֹת,
 אֵיכָה בְּתֵרָה הָעִיר הַמְּאוּחָדָה וְיוֹשְׁבֵיהָ בְּדוּדָה,
 אֵיכָה נִשְׂאוּ וְנִתְּנוּ לוֹחֲמֵיהָ עַל חִלּוּקֶתָהּ,
 מְדוּעַ מְעַדִּיפִים מִפְּגִינֵי שְׁלוֹמָהּ אֶת נוֹטְלֵי נַפְשָׁהּ?
 כִּי מִצִּיּוֹן כָּבֵד יִצְאֶה הַתּוֹרָה וְדָבַר ה' שׁוֹב
 אֵינּוּ נִשְׂא בְּרָמָה – פֶּרֶט לְגִיטָאוֹת נְטוּרֵי קִרְתָּא,
 בְּבָנוֹת הָעִיר גִּילָה וְרָמָה מִתְקַלְסִים בְּרָמָה,
 קְלָגְסֵי טְרוֹר פְּצוּחֵי-שֶׁסֶף חָרֵב מוֹחֲמֵד הַקְּנָא,
 וּבְרַחֲבוֹת מִתְּפוּצְצִים הַמְּטַעֲנִים
 וְהַתּוֹשְׁבִים נִפְחָדִים, מִסְתַּגְּרִים,
 וְלַעַת עָרֵב - אֵין יוֹצֵא וּבָא,
 יְרוּשָׁלַיִם הָאֶבֶן הָרֵאשֶׁה רוֹסְסָה לְאַבְנִים
 הַנִּזְרָקוֹת עַל רֵאשֵׁי הַמִּתְּפַלְלִים,
 וְצַפּוּרֵי פְלִדָּה אֵינָן עֹפּוֹת בְּשָׁמַי מְרוֹמָה
 לְהַגְנִתָּהּ לְשִׁקּוּם תְּפִאֲרַת עֲזָה...
 הַבְּקָעָה יְרוּשָׁלַיִם הַבִּירָה מִמִּשְׁאֹת חֲזִיוֹנָה
 מַחְבּוּרָה לְמַקּוּרָה לְחִבּוּרַת חִבּוּרָה שֶׁל חוֹלְשֵׁת אֲמוּנָה
 וְעַל אוֹם – תְּהוֹם – רוֹם - עֵינֵי בּוֹכִיָּה...

5/9 -בְּנֵי הַתְּאוּמִּים הַיְצוּקִים מִפְּלֶדָה (ו/23)
 אֵינָם אֶלָּא גּוֹיֵלִי הַחוֹמֶר הַמוֹתֵךְ בְּלֶהֱבָה,
 אָבֵל רוּחַ הַפְּלֶדָה מְרַחֶפֶת בְּאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת
 הַחוֹרְתוֹת בְּשָׁמִי אָבֵק וְעֲנָה:
 אוֹתִי לֹא תַתִּיךְ וְתִמַּס קְנָאוֹת טְרוֹר שְׁפֵלָה!
 אֶפְשֶׁר לְרַסֵּק פְּלֶדָה, לְקַעֲקַע יְסוּדוֹת בְּנִין,
 אֵךְ אֵי אֶפְשֶׁר לְבַעַר רוּחַ אִמָּה,
 אֵין לְמוֹגֵג רוּחַ נְחוּשָׁה-חֲסוּנָה,
 אֵין לְהַפְחִיד, לְהַכְנִיעַ, לְהַסִּיג וּלְהַכְשִׁיל
 מִקְדָּשׁ חִירוֹת שִׁסּוּדוֹ חֶפֶשׁ שׁוֹיוֹן וְאַחֲוָה...
 בְּרַבְרִים מְשַׁחֲתִים, טוֹרְפֵי אָדָם קְנָאִים-חֲשׂוּכִים,
 מִתְנַפְּלִים לְחֻקִּים, לְמִשְׁטָרִים דְּמוֹקְרַטִים,
 נוֹעֲצֵי חֶרֶב הָאִיֶּסְלָאָם בְּלִבָּהּ שֶׁל תְּרַבּוֹת הַמְּעָרָב,
 שְׁלִיחֵי הַשְּׁטָן, בְּגִלְיָמוֹת הַחֲבֵלָה שֶׁל עֶרֶב,
 תְּלַמִּידֵי הַטְּרוֹר מִבֵּית-מִדְרָשׁ שֶׁל עֲרַפְאֵת וּבֶן-לֵאדֹן,
 חֲנִיכֵי הָאֲרֻגוֹנִים בְּסוּרְיָה, מִצְרַיִם, יֵרֵדוֹן, אִירָאן וְעִירָאק,
 מְגִיחִים מִמְעָרוֹת הָאֲמוּנִים בְּאַפְגָּנִיסְטָאן וּפְאָקִיסְטָאן
 מִמִּדְבָּרִיּוֹת לֹב וְסוּדָאן וּמוֹעִידַת הַהֶסְתָּה שֶׁל דְרָבֵן לְסוּגִיו,
 פּוֹרְשֵׁים אֶת רִשְׁתוֹת הָאָרֶס וְהַהֶרֶס לְמַגֵּר תְּרַבּוֹת נְאוּרָה,
 וְהַעוֹלָם - - מִתְנַפֵּר לְאַזְהָרוֹת מוֹסֵד וּבִיּוֹן בְּיִשְׂרָאֵל וּבְעַמִּים,
 מְשַׁלֵּם מַחִיר אִיוֹם בְּשֶׁל זְלִזוּל וְעוֹרוֹן חוֹשִׁים,
 כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרַת הַטְּרוֹר שֶׁל מִתְּאֲבָדִי גִ'הָאֵד וְחֻמַּס
 וְעוֹלָם חֲנֵף שֶׁבְּעוֹרְקֵי הַנוֹזֵל הַשְּׁחוֹר מְשַׁחֵר
 עוֹיֵן לְמַפְעָלָנוּ, לְקוֹמְמִיּוֹתָנוּ, לְהַאֲחִזוֹת שְׂאֵרִית תְּקוּתָנוּ
 בְּאַרְץ אַבוֹת, שְׁלָם וְשָׁלֵם בְּכַפְּלֵי כַּפְּלִים
 כְּכֹל נְרַדְפֵי בְּנֵי אוֹר ע"י בְּנֵי חֶשֶׁךְ בְּמַעֲרָכוֹת שְׁנוֹת אֶלְפִּים...

החיים חולפים-חומקים ואנו לא-מספיקים, א/44 5/10
רק מעטים זוכים לציונים יותר טובים

כשמתעורר בי הספק אני כאלו מתעטף
בערפל חוסם, מביד ואופף את דרכי,
איני מסגל להחלץ, להתעופף -
רק לבקש שהשמש תפיג אותו מדרכי

מיתה היא גלגול אל הרימה,
גלגול צפוי אל ישות חדשה -
ללא חשש שמישהו כאן רמה

מציאות חיי דלה מהכיל
חלומות והזיות המרקיעות
מעל ומעבר לכל שחקים ואופקים

מתאוששים, מתחפתנים ומתברכים:
"ענבי הגפן בענבי הגפן",
ומלאך המות, גם הוא בין הקרואים,
מלא חיוכים:
"יגיע זמנכם לבצור גם אתכם"

סדי במרומים!
אני מצהיר על ותורים,
על אריכות ימים - - -
במחלקות הסעודים

5/11 עזי ומעזי - א/47

בַּיַד הָאֶחָת הַמְחֻזְקֵת בְּ"עוֹז י",

וְהַשְׁנִית בְּסֹפֵר הַתְּהִלּוֹת

לְמַעוֹזֵי וְאֵל יְשׁוּעָתִי

תּוֹקֵף כּוֹחִי בְּמַרְקָם תְּמִימוֹתִי,

אָבֵל גַּם פְּקֻחוֹתֵי מְמֻזְגָּת בְּאִישׁוֹתֵי,

תְּחוֹשֶׁת שְׁלִיחוֹתֵי מִהֶמָּת

כָּל מַלְת הוֹקְרָה וּמַעֲמָמָת

כָּל הַבְּעַת תּוֹדָה

תְּלַמוּדֵי יוֹנֵק מִדַּעַת זְקֵנֵי

שְׁחֻכְמָתוֹ בְּרוּרָה מִפְּנֵי

לְפָעָמִים לְשׁוֹנֵי סְתֵמִית,

לְשׁוֹן לְמַלּוּם וְרִטוֹן,

וְלְפָעָמִים תּוֹחַחַת אֶת הָאוֹר

בְּהַבּוֹר בְּרוּר וְהַגּוֹן

הַשׁוֹאֲלִים "מֶה נִשְׁמַע"?

מִתְפֹּנְנִים בְּעֶצֶם ל': "מֶה נִשְׁמַע"

הַמּוֹזִיאֹן הַיְהוּדִי מִתְהַלֵּךְ עִמִּי

בְּטִיּוּלֵי וּבַהֲתֵהֱלָכִי בְּאַרְצֵי

ג'וקים עולים עלינו בכושר שרידותם, (ה/99) 5/12

וצודקים המדענים הטוענים,

שלזן קיומם יתרון על בני אדם...

עובדה: מבעוד לילה אני מרסס במטבחי

נקודות מוצא לזנוקם האפשרי,

ולעת בקר בשופתי את קומקומי,

הם חוזרים ומגיחים ומוכיחים לי

את כושר עמידתם, ובעומדם כן בלילות ובימים

הם כמדומה מהתלים בי וברסוסים המרעילים,

נחפזים בדרךי עקלקלות מחורים לסדקים,

מאחורי תנורים ומשארות, מעדיפים ומחבבים

ביחוד את משטח השיש שמתחת למיקרו,

שם הם מתחממים, מתפזרים ומתכנסים,

בהתגנבות יחידים או במרוץ שליחים,

ואת ישותם הנצחית בשמם מצהירים:

JEW-KIM – אנחנו !

נודדים, שורדים, מתמודדים כמו היהודים,

חיים וקיימים על אפם וחמתם של המרעילים,

ולאורך ימים סמי הארס לא יהרסונו,

לא יצמיתו ולא יכחידו את קיומנו,

שום בקבוקים לא יכלאו את גורלנו,

כי לא דינוזאורים אנו אלא קטני ארץ,

פריים ורבים, מתעצמים והולכים

וכל הסמים יתפכו לנו ולכל קהל המקקים

לסמים חיים ולתפארת כל הנשרדים:

ברוך שבראנו ג'וקים לעולמים...

-בְּמֵרוֹץ הַזְמַן לְמִדְתִּי לְבַחֵר בְּמִסְלֹול הַנְּכוֹן,
 אֲבָל לֹא הִתְמַדְתִּי לְרוּץ בּוֹ לְהִישָׁגִים,
 עֲמַדְתִּי לְפֹשׁ, לְנוּחַ קִמְעָא, לְשִׂאוֹף אֲוִיר,
 וְאִז חָלְפוּ עַל פְּנֵי כָּל הַרְצִים הָאֲחֵרִים,
 נִפְנַפְתִּי לָהֶם בְּמִיטֵב הָאֲחוּלִים לְשָׁלוֹם
 וְאִין עֵינֵי צָרָה בָּהֶם מְכַל וְכוּל...

אֵינִי אוֹמֵן בְּתִקּוֹן שְׁבָרִים,
 בְּקוֹשֵׁי – אֵת שְׁבָרֵי לְבָבִי,
 כָּל שְׁכֵן שְׁלֹא אוֹמְנָתִי
 לְתִקּוֹן שְׁבָרֵי עוֹלָמִי

אֶלְקָטָה בְּבוֹסְתָן הַיּוֹצְרִים
 שְׁבָלֵי דַעַת וּפְרָחֵי-שִׁירִים,
 וְאֲנִי כוֹתֵב מִפְּנֵי שְׂאֲנֵי מוֹכָרָח
 אֲבָל לֹא בְּהִכָּרַח הַכוּל מוּצָלַח

אֲנִי טוֹעָה וְאֲנִי תוֹהָה –
 מִדּוּעַ דִּוְקָא לִי זֶה קוֹרָה?
 לְפִיכֶךָ לְפִי מוֹרְשָׁתִי זְכָאֵי אֲנִי
 לְפָרֵשׁ בְּשִׁבְעִים פָּנִים אֵת זְהוּתִי

בְּקִבְרוֹת הַתְּאֹהָה קְבוּרִים הַמְּאֹוִיִּים,
 וּמַדִּי פַעַם הֵם זוֹכִים לְתַחִית הַמֵּתִים,
 בְּנִהְמַת לְבִי אֲשַׁמַּע גַּם קוֹל לֹא כָּל כֶּךָ צְדָדִי -
 אֲהֵה, אֵלֵי, אֵל תִּתְנַהּוּ לְהַשְׁמִיעַ הַיִּפְךָ חֲפָצִי

בְּקוֹנְכִית-נִפְשֵׁי מִתְרַקְמָת הַגּוּתִי
 וּבְבִהַק-שְׁנִינָה מִשְׁתַּקְפָּת הַפְּנִינָה
 בְּקַפְּלֵי-סִתְרֵי דְמוּתִי
 חוֹרֵת וְלֹאָה, קוֹרְנַת וְכֹהָה

אָגַמַע לְרוּיָה מִכַּף הַחַיִּים
 כִּי הִיא הִרְפוּאָה לְכָל הַתְּחִלּוּאִים
 אָבֵל הַחֲלוּמוֹת - כַּיְנוּת הַמְבֻשְׂמִים אוֹ סָמֵי הַתְּרַעֲלָה
 נוֹסְכִים בְּנוֹ עֲדַנַּת מְרַגְעָה אוֹ חֲזִיוֹנוֹת-בִּלְהָה

הַעוֹלָם בְּמָה - וְאָנוּ הַשְּׁחֻקָּנִים,
 הַעוֹלָם חִידָה - וְאָנוּ מוֹדִים בְּקִידָה

גַּם אֲנִי בֶן-חֹרֵין, כְּמוֹ הַרְבִּים הָאֲחֵרִים,
 וְכִלְנוּ קוֹדְחִים בְּאֲדָמָה חוֹרִים לְחֻלְלִים

כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם,
 וְאֲנִי הַפֶּלֶג הַקָּטָן זוֹרֵם לְבַד וְלֹא נִכְלָל בְּכָלֵל

-להתהלך בארץ לאורכה ולרוחבה, (21/ו) 5/15
 ביש"ע בגליל וברחובות הבירה,
 ו ל ד ע ת ש ב כ ל ר ג ע מ ל א ד ח ב ל ה
 אורב לנפשה, מתנכל לך להורגה,
 ש ב כ ל מ ק ו מ א ת ה ע ל ו ל ל ה ת פ ו צ ן
 עם ג'האד מתאבד, או רי ומוקש - - -
 מה נורא המקום הזה!
 ואני ממשיך להתהלך לאטי,
 לאטי ולחופזי, לבדי או עם בני ביתי,
 ואני י ו ד ע א ת ה צ פ ו י ל י ,
 כי הוזהרתי מקדמת דנא -
 על שנאת הישמעאלי,
 על נקמת האדומי,
 על נכלי צאצאי העמלקי
 על חטאת הארגון הארמי
 על רשעות הצורך האירופי,
 על צביעות המוסר הנוצרי,
 ואעפ"כ אמשיך להתהלך בארצי,
 כי יודע אנוכי מהי צדקת קיומי -
 עם שאני חש על בשרי את גורלי
 הצפוי לי בנוסח "בדמיך חיי",
 הכול אפשרי - אולי בעת כותבי,
 או בעודי מתהלך בכפרות שוקי,
 אולי ארטש למחצה לשליש ולרביע,
 אולי אנקב בכברה בנתזי ברגים ומסמרים
 ושליחי אמוני יוזעקו ללקט את עצמותי,
 לטומנם בהר מנוחות בטורם בואי
 אל המנוחה ואל הנחלה,
 ואת קורבנות אחי ורעי, חילי ומגיני,
 לעת ח ב ל י ומצוקתי
 ילזו בטקסי שרד ושררה להר צבאות הרוגי...
 מה חושב ומה צריך לחשוב אדם היודע
 שהוא צפוי לכל פגע בכל רגע?
 מה מרגיש ומה צריך להרגיש אדם היודע
 שחיי ספורים ועליו להתמקד בעקר העקרם,
 ביקר ובחשוב ביותר בחיים השאולים?

5/16 (15/ו) – "ה פ ר ד ה" –
 מה משמעה של הפרדה לדידי?
 זו חציצה ביני לבין הספרים,
 ביני לבין הרעים הטובים,
 הידידים הנאמנים משכבר הימים,
 הנצבים מולי על המדפים,
 מבוישים ונכלמים מחוסר מגעים...
 ספרים שלא מרבים למשמש בהם -
 למשל משניות, תלמודים ומדרשים,
 ספרי הגות וספרות -
 כל אלה נדחקו לקרן זוית
 מפלישתם של אספסופי עתונים ועלונים,
 המסיחים את הדעת מקריאה ועיונים...
 ולכל אלה המסיחים והמסיתים
 נוספים גם שדורים ובדורים,
 פתויי סרטים בכל סוגי הצבעים,
 גזלני זמני האלימים, שבתחכומי פרסומים
 הם משמשים שליחי הסיטרא אחרא,
 להקשיל יצרים, להקהות חושים בהצגות מאוסות,
 להסעיר רגשות בפעלולי עברניים
 וסוטי מין, לחשוף את כל הכעורים,
 להתגולל באשפתות התאוות,
 לטבול במקווי הסחי במבואות הקלון
 של מנגי תרבות ושוחרי בצע ופשעים...

 ה פ ר ד ה ברוכה כזאת אני מחיבה -
 להתנתק משליחי השטן המדיחים,
 לחזור ולהתאחד, לרצות ולפייס
 ספרים נדחים ועזובים ונטושים,
 ולפיקד על סף השנה החדשה אומר
 את היהי רצון שלי בנוטריון תשס"ב:
 תחל שנת ספרי ברכה,
 תכלה שנת ספוקי בטלה,
 תסגור שדורי סאוב באקרנים
 תעדיף שוב ספרים במיטבם...

מה נשתנה

הכול משתנה! אין לך דבר שאינו משתנה! התא מתחלף בגוף ומצב הרוח בנפש, הזמנים משתנים ומלאים חדושים, הלוא גם את הזכרונות זוכרים בשוני, וגם את החלומות מפענחים בשוני, הלוא בכל רגע ובכל מצב מגיבים בשוני, ובמצבים המשתנים אני חי וצומח ודומם, נושם ומת, ומתעורר לחיים מתדשים, כך למשל, פשאני דומם ולא חי דומה אני כמי שאיננו מאבן ללא שוני, אלא נסדק, נבקע, מצמיח מלב האבן ירוקת אזוב, או חושף יצור קדמוני, וכשאני דומה למי ולמה שצומח, גם אני משיר עלים, מחליף שרשים, נוטש פקעות ומצמיח חדשות, מגביה כברוש או קמל ונובל עד באוש, ולכן אני החי, מודה לאל חי, שעשני על מנת להשתנות, אם בתור דומם וצומח, או חי ומדבר, ולפיכך אחליף שמלותי, ואנעל מנעלים חדשים לרגלי שבצקה, אשנה אורחות חיים, אמיר דעות ומעשים בהשתנות העתים, אחליף לסירוגין כפה שחורה בסרוגה, או בלבנה כמשנת חסידים, וגלימה שחורה אסיר בחורשי לבקרים כי עדיפים בעיני המכנסים הקצרים, ובמקום אבנט ומגבעת ומצנפת תרבוש אניח לרוח לבדר מחלפות ראש וגוף כבוש ולשמם לחדור ולהשחים עור לבן בשזוף כי אוהב אני להשתנות - פעם להיות כמו עץ השדה עוטה ומשיר, בוטר ופורח, וכדשא נמשלתי להיות מוריק ומוביש, וכשאני צפור הריני דואה וצוננת, מתעלס ברוח ומקנן בראש צמרת, וכמו חרק אני עוקץ ובורח, וכחית-בר שועט, וצוהל, ואורב, ומזנק ומשסוף, עורף ופוחק, ומגנרם, ושרוע לנוח, ובקהל אדם אני שתף למכורת, פועל ומשרת גומל ומועל, חובר ופורש, ונפטר ללא תוחלת, כי העקר לא להיות כמצבת, כאבן הדוממת, המקבעת, שאינה מתפוררת, שלמה אהיה כאבן שאינה מתחלחלת? לא אהיה כאבן אוטמת, שאינה נוטפת, שאינה מבצעת ומקרת מים מסלע... אדם אני, רך ופריך כאדמה, ולפעמים קשה ונוקשה, כגוש המגבב מעפרות הברזל, ופעמים כרגב המכיל רחשי חיים, נבטי צמחים ושלשלת תולעים, פעם חרב, פעם משדד, פעם מתלל ופעם מדלל, אדם אני, שאינו מקשת עשת, תוכי יציב, עקיב, אף גם מתד, דולק באש תשוקה וחזון, כבה וחרוף בעוצר יגון, וכענו וכאבק נערם ופורח, וכחרס הנשבר דבוק ואחוי ממכיתות קיום של רצף ושוני, מן הלוחות הנשברים למוד אני כי יש תחליפים, שוניים ושלישיים, והדורות מוסיפים רבעים וחמישים עד אין סוף שוניים ופרושים - על מצבת האדם יחרת לעולמים: הלאה הקבעון, יחי הנסיון והנשיון!

מה נשתנה הזמן הזה מזמנים שעברו? שבזמנים עברו היה ליהודי "אורח חיים", שגרה צמודה היתהלו לפרקי שעורים, לאמירת תהלים, ללמוד משניות ודפי גמרא, לעיון ברש"י ותוספות, לשנון הלכות, לשיחות מגידים, לתוכחות מוסר ודרשות, חרד היה להשלים לפחות מכסת חובה כמצוה כל יהודי להקדיש עתים לתורה, לפחות ב"עין יעקב" ו"חק לישראל"... ונעקרת הבית לא ימוש הסדור מעיניה, ושירת תהלים מזמרת מפי בלחש ובנעימה, שלא להשמיט אות או מלה, לדבק בפסוקים כמרשמים בדוקים לרוח והצלחה מעוני ומחלה, שפתייה מרחשות ברכה ושנון תפלה לצאצאיה, והיום - ברוב מקום, ברוב אדם וברוב הזמן, שוב אין ארון הספרים תופס ענין בבית היהודי, והבית נטול קדשה, חסר שלווה, בית שאינו אכסניה לבטחון ואמונה, בית של אורה ונאורה, שאינה חופפת על טהרת חיי אשר ומשפ

כי הגבר רץ להמורי שוא של לוטו וטוטו ונתלה בפרסומים ובפתויים של מזל והצלחה, והוא והאשה והילדים, ולפעמים חד עם האורחים שתפים לנחויי מספרים ותוצאות משחקים, משתעשעים בנחמת תקנה לזכות בעשר קל שבקלים, וחיי הבית שוב אינם מענגים מסביב ל"שלחן ערוך" אלא למטעמים של תכניות בדור וסדרות של מערכונים, ועם כל הנערים נסחפים ושטופים כלם, כקטנים וכגדולים במשחקי מחשב, מתאמנים בתכסיסי למים וגנבים ושוודים ורוצחים ואנסים ושאר מחבלים, לומדים פרקי התמחות במעשי-הרג, בדקירות ספינים, חוזים ומישמים השתוללות בריונים, ובנצוחי כנופיות, הלכודות בשערוריות נוקלים, הם יוזמים תגרות בבתי מרזח ומועדונים, שם הם פורקים את יהירות גברותם בשונים, במתנגדים, בבני תחרותם, ולהסערת יצרים הם נארכים למאורות סמים, לגלישה ברשתות הנאפופים, למופעי ערוה, נאופי קטינים ומבגרים, מצ'טטים עם קרובים ורחוקים ברחשים מזהמים או בקלוחים נואלים של עוגבים ורומנטיקים... והאשה שהיתה פעם מדקדקת שלא להחמיץ ברכה, שלא להפסיד תפלה, שלא לוותר על שיחות מוסר וחנוכה, שקודה כיום שלא להחמיץ תכנית תפלה, שלא להחמיץ רק בסדרה של רומן משתות, או שיחות רדיו בענייני רכילות ואופנה, בריאות וזקנה, וכמה היא חרדה לבדק מראשית השבוע כל שתכנון בשדורי הרדיו והטלוויזיה, סמן תסמן בדבקות מדוקדקת בכל יום ובכל שעה מה ראוי לצפיה או להאזנה, ומערכות ההקלטה פועלות במשך היממה, להנציח עלילות אהבה ושיחה בנושאי מדע ושלמעלה מכל מדע, כהבל פיהם של מאמינים בלחות נעלמים של רוחות ושדים ושאר תקשורי מה נשתנה?

שהיו זמנים שהיו לנו מתני דרכים, חוזים והוגים ואנשי מעשה, שאינם מסתפקים בדבורים אלא מגשימים הלכה למעשה את הנאה שהם דורשים. שהיו זמנים של אהות חולמים ולוחמים, של מסירות נפש על טעם חיים, שלא נבקה הרוח במצוקת האירועים, שהיו זמנים שעליהם אנו מתרפקים, גם כשהחיים היו די קשים, וחסרים כל המותרות שמספקים לנו הזמנים החדשים..

הַבְּרָגִים שֶׁחֲלַצְנוּ מִגּוֹפּוֹת הַמִּתְפוֹצְצִים, (ה/12 – 3/1) 5/21

בְּרָגִים שֶׁרָטְשׁוּ וְרָסְקוּ תִינוּקוֹת וַיִּלְדִים,
 נֶחְבֵּר וְנִבְרֵיג בְּרַקְמַת הַבְּנִין שְׂצוּוּ לָנוּ
 הַפְּצוּעִים וְהַהֲרוּגִים, מִשֶּׁהוּ בְּנוֹסַח קְדוּמִים:
 שְׂקָמִים גִּדְעוּ וְאַרְזִים נֶחְלִיף,
 הִמָּה יִתְשׁוּ וַיִּתְצוּ, וְאָנוּ נִטְעַ וְנִבְנֶה,
 הִמָּה יִבְקֶשׁוּ לְהַכְרִיעֵנוּ וְאָנוּ נִקּוּם וְנִתְעוֹדֵד,
 וְעוֹד מִשֶּׁהוּ שְׁלֵא מִכְּבָר הַיָּמִים,
 נוֹסַח שְׁגוּר בְּפִי חֲלוּצִים, מִימֵי מַגְדָּל וְחוּמָה,
 מִימֵי עוֹז וְגִבּוֹרָה שֶׁל צִיּוֹנוֹת טְהוֹרָה, תְּגוּבַת-מַעֲנֶה
 לְפוֹרְעֵי חוֹסֵינִי, אֲבוֹ-גִ'לְדָה, שׁוֹקֵיירִי וּמְרַעִיו,
 נוֹסַח עֲמִידָה שְׁלֵא שַׁח מֵאִימֵי חַגִּים וְשֵׁאֵהִידִים,
 שְׁלֵא נְמוּג מִלַּחַץ עַמִּים וְאוֹיָמִים, וּבְכּוֹחוֹת נְחוּשָׁה
 וְרִצּוֹן בְּרָזֵל לֹא חַת אֶלֶּא סֶפֶל גְּזִירוֹת סִפְרִים לְבָנִים
 וְסִגְרֵת שְׁעָרִים לְפִלִּיטִים, כִּי יִדְעֵנוּ אִזְ אֵיךְ מַחְבְּרִים
 בְּרָגִים, אֵיךְ מִנְצְלִים מִסְמָרִים נְטוּשִׁים לְקַבֵּץ פְּזוּרִים,
 לְגַיֵּס מַעֲפִילִים, לְהַכְשִׁיר מְגִינִים, לְחַתוֹר נֶגֶד הַמְּגַרְשִׁים,
 לְהַצִּיב חוֹמוֹת מִגֵּן בְּחִנְיָתָהּ, בְּחֻבְלֵי בְּשׂוֹר וְלִכְיֵשׁ,
 לְהַעֲרִיז אֲרָצָה מִקְנֶה צֶאֱן עַמְנוּ, שִׁיּוֹת נְדָחִים,
 מַעֲפִילֵי אֲנִי וְהוֹלְכֵי רֶגֶל מִמַּדְבְּרֵי חוּלֵי,
 לְהַפְרִיחַ שְׂמֵמוֹת נֶגֶב, לְהַחְיֹת שְׂפָה, תְּרַבּוֹת, וְכוּלֵי וְכוּלֵי...
 כִּי לְמִנְהִיגֵי הַיֵּשׁוּב וְהַהֲנַגָּה וּמַחְתָּרוֹת הָאוֹרֵי,
 בְּאוֹתָם הַיָּמִים לֹא נִתְרוֹפְפוּ הַבְּרָגִים, וְכִלְנוּ מַחְבְּרִים
 לְתַקְוֹת וּמִשְׁאוֹת נַפֶּשׁ שֶׁל שְׂרִידֵי קוֹרְבָנוֹת הַכְּבֻשָׁנִים...
 מִסְמָרִים וּבְרָגִים שֶׁתִּקְעוּ הַמִּפְגָּעִים בְּטוֹף וְנָשִׁים
 שֶׁמָּשׁוּ לָנוּ לִיצָב פְּחוּזִים וְצָרִיפִים וְקָרְוִנִים,
 אֲבָנִים שֶׁיִּדּוּ בְּנוֹ לְשִׁתֵּק תְּנוּעָה בְּדַרְכֵיכֶם,
 מְטַעֲנִים שֶׁהִטְמִנוּ לִירָא וְלִירֵשׁ מִתְנַחֲלִים,
 צְרוּרוֹת וּפְצָצוֹת, מוֹקְשִׁים וּפְגָזִים שְׁנוּעֵדוּ
 לְהַכְחִיד וּקְבָצִים אוֹ לְגַרֵּשׁם לְאַרְץ מוּצָאָם,
 הַתְּכַנּוּ וַיִּצְקֵנוּ בִּיסוּדוֹת מַחְזָקִים וְאֵיתָנִים
 בְּרֵבִי-קוֹמוֹת, בְּשִׁכּוּנֵים, בְּמֵאֲחִזִּים וּבְמִפְעָלִים אֲדִירִים.
 הִמָּה לְשִׁלְיָה וְאָנוּ לְחַיִּב, הִמָּה לְהַרוֹג וּלְאַבֵּד,
 לְהַשְׁמִיד וּלְהַרוֹס, וְאָנוּ בְּתוֹנְפוֹת-תְּגוּבָה אֲדִירָה
 לִישָׁב וּלְפִתַח, לְקַלוֹט וְלִיצוֹר בְּטַכְנוֹלוֹגְיָה וּמִדְעָה,
 כֶּף הַשְּׂבָנוּ שְׂבַעֲתִיִּים אֶל חֵיקֵם - בְּהַתְנַחֲלוֹת קִבֵּעַ
 בְּכָל אֶתֶר שְׂאֲרַע מִפְגָּע, מֵאֲחִז בְּכָל תֵּל וּגְבָעָה וְחוֹרֶשׁ
 שֶׁשָּׁמַשׁ לְמֵאֲרָב, כֶּזֶה הִיָּה "טְהַר הַנֶּשֶׁק" נוֹכַח טְמֵאת הַהֶרֶס,
 לְשַׁקֵּם וּלְהַשְׁתִּית אֶת יְסוּדֵי הַקִּיּוּם בְּאַרְץ הַזֹּאת
 בְּעֶזְרַת הַמִּסְמָרִים וְהַבְּרָגִים שֶׁמִּקְשׁוּ לָנוּ אֶת הַחַיִּים.
 כִּי אָנוּ מֵאֲמִינֵי שְׂמֵהֶמְבַּתְרִים וְהַשְׂסוּעִים וְהַמְרַטְשִׁים
 יְקוּמוּ לְתַחִיהָ, כְּמוֹרֶשֶׁת רֵאשׁוּנִים, מִבְּנִים חֲדָשִׁים,
 וּמִדָּם חֲלָלִים יִלְבְּבוּ מְטַעִים וְגִנָּים וּמִפְעָלִים,
 אֵלוֹ הַגְּלֵעָדִים, אֲנִידְרִטָאוֹת הַשְּׁקוּם,
 לֹא כְּפָרוֹת הַבְּכִיָּה וְהַדְּלָקַת הַגְּרוֹת,
 כַּח הַמַּחֵץ לֹא בְּאִפּוֹק הַעוֹטָה אֶזְלַת יָד שֶׁל מוּבָסִים,
 וְהַעֲקָר - לֹא לְשִׁכּוּחַ לְהַבְרִיג מִן הַבְּרָגִים הַמִּפְזָרִים
 כִּמָּה מוֹחוֹת שֶׁל מְנַהִיגִים דְּגוּלִּים וּרְפוּפִים, הַטְעוּנִים חֲזוּקִים
 וְשִׁפּוּצִים שֶׁל עוֹוִיתִים. יְהִי הַמִּסְמָרִים נְטוּשִׁים לְאַחֵי הַקְּרָעִים
 בְּלָבָם וּבְמוֹחָם שֶׁל הַתּוֹעִים וּמִתְעִים אוֹתָנוּ בְּסִמֵּי מַרְפֵּא שְׂגוּיִים...

על ערש דוי,
 שכב אחינו יעקב,
 כשאי רעו
 הפיגועים
 הקשים
 בירושלים.
 בלהט אמונתו
 ביקש כביכול
 לדחות את הצפוי
 ונגזר, ופטר אותנו,
 בביקורינו
 בבית-החולים,
 כדרכו, בביטול
 שלאחר פה,
 בתנופת-יד
 מרחיקה ומלמול
 מרגיע: הכול
 בסדר! לא לדאוג!
 אני חש מעין
 חוב להקדיש לו,
 את השיר הזה,
 ההולם את
 תחושותינו,
 את הרוח
 המפעימה את
 לבנו השותת
 דם בימים
 עגומים של
 שכול ופיגועים

בְּקָרוּ בְּבֵיתֵי הַחֹלִים, (ו/28 -) 5/22
 בְּקָרוּ בַּמַּחְלָקוֹת הַסְּעוּדִיּוֹת שֶׁל בְּתֵי אָבוֹת,
 בְּקָרוּ בְּבֵית לְוִינְשְׁטֵיין,
 בְּקָרוּ בְּבֵיתֵי הַמַּחֲסֵה לְחֶסְרֵי בֵּית וְאִמְלָלִים,
 בְּקָרוּ בַּמַּעוֹנוֹת לְנָשִׁים מְכוֹת וְנִפְגְּעֵי מִשְׁפָּחוֹת הַרוֹסוֹת,
 בְּקָרוּ בַּמוֹסְדוֹת לְשָׂקוּם עִבְרִינִים,
 בְּקָרוּ בַּמוֹסְדוֹת לִילְדִים מִפְּגָרִים,
 בְּקָרוּ בְּ"בֵתִים מוֹגְנִים" לְקִשְׁיִשִׁים גְּלָמוּדִים,
 בְּקָרוּ בְּבֵיתֵי אֱלֵמְנוֹת וִיתוּמִים,
 בְּקָרוּ אֶת רֵבְבוֹת הַנְּכִים עַל כֶּסָּאוֹת גְּלָגְלִים,
 בְּקָרוּ אֶת אֱלֹפֵי פּוֹשְׁטֵי הַיָּד בְּרַחוּבוֹת הָעָרִים,
 בְּקָרוּ אֶת בְּתֵי הַתְּמַחֵי לְאֱלֹפֵי רַעֲבִים,
 בְּקָרוּ אֶת הַתּוֹרִים וְהַדְּחִיּוֹת לְאֱלֹפֵי נְתוּחִים,
 בְּקָרוּ אֶת הַרְבָּבוֹת הַנְּזַקְקִים בְּכָל יוֹם לְשֵׁרוֹתַי קוֹפ"ח
 בְּקָרוּ אֶת רֵבַע מִלִּיּוֹן הַמְּבֻטְלִים,
 בְּקָרוּ אֶת הַפְּקָקִים בְּעוֹרְקֵי הַצָּרִים שֶׁל הַדְּרָכִים,
 בְּקָרוּ אֶת תְּנַאֲי הַדִּיּוֹר הָעֲלוּבִים, וְעֵשֶׂק הַמִּשְׁפָּנְתָאוֹת
 בְּקָרוּ אֶת צַחֲנַת הָאוֹיֵר וְהַרְעֵלַת גְּדוּלֵי הַמְּזוֹן,
 בְּקָרוּ אֶת סֶבֶל הָאוֹכְלוֹסִים בַּמִּשְׁרָדִים הַמְּמַשְׁלֵתִים,
 בְּקָרוּ אֶת הַשְּׁעוּרִים הַמְּבַהִילִים שֶׁל תְּאוֹנוֹת-דְּרָכִים,
 בְּקָרוּ אֶת הַנִּפְגְּעִים בַּפְּעוּלוֹת טְרוֹר וְחִבְלָה שֶׁל הָעֲרָבִים,
 בְּקָרוּ אֶת הַנְּזַקְקִים וְהַמְּחַדְדִים הַנִּגְרָמִים מִחוּלְשֵׁת מְמַשְׁלִים,
 בְּקָרוּ אֶת הוֹנָאת הַצְּבוּר בְּתַכְכֵי הַפּוֹלִיטִיקָאִים,
 בְּקָרוּ אֶת מְצוּקַת הַמַּיִם, הַשָּׂכָר, רֵמַת הַחַיִּים,
 בְּקָרוּ אֶת פְּעַר הַשָּׂכָר בֵּין הָעִשְׂרוּנִים,
 בְּקָרוּ אֶת נְצוּל הָעוֹבְדִים הַזָּרִים,
 בְּקָרוּ אֶת חוֹסֵר הָאוֹנִים בַּמִּשְׁבָּרֵי בְּטַחוֹן וְכִלְכָּלָה,
 בְּקָרוּ אֶת הַשׁוֹפְטִים הַמְּקַלִּים בְּדִינֵי עֲנָשִׁים,
 בְּקָרוּ אֶת הַרְבָּנִים הַנִּתְפָּסִים בְּשַׁעֲרוֹרִיּוֹת כְּסָפִים,
 בְּקָרוּ אֶת הָאִשִּׁים בְּנֵי דָת וּמַפְלָגָה הַנְּגוּעִים בְּסִכְסוּכִים אִישִׁים,
 בְּקָרוּ אֶת הַשְּׁתַלְטוֹת הַמִּשְׁפָּחוֹת הָעִשְׂרוֹת עַל הָעִתּוֹנִים,
 בְּקָרוּ אֶת צְבִירַת הַכּוֹחַ בְּיַד הַשְּׁלִיטִים עַל תַּקְשׁוּרַת וְשִׁדוּרִים,
 בְּקָרוּ אֶת הַנוֹן הָאִיִּדְאוֹלוֹגִי וְהַתְּרוֹפְפוֹת חֲזוֹן צִיּוֹנִים וְגֵאוֹלִים,
 בְּקָרוּ אֶת סַכְנַת הַמַּתִּירָנוּת וְהַתְּגַבְּרוֹת הַפֶּשַׁע וְהָאֱלִימוֹת,
 בְּקָרוּ אֶת הַמֶּרֶת הַמְּנַהִיגוֹת בְּעֶסְקָנוֹת,
 בְּקָרוּ אֶת הַתְּפִשְׁטוֹת הַכְּעוֹר וְהַמְּדוֹת הַשְּׁלִילִיּוֹת בִּיחְסִים - - -

וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם מְשׁוֹרְרִים עַל "הַחַיִּים הַטּוֹבִים" ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם אוֹמְרִים שֶׁהַחַיִּים כְּדֹאִיִּם ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם מְאֱמִינִים שֶׁהַתְּקוּנִים אֲפָשְׁרִים ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם עוֹד גּוֹעְרִים בַּמַּתִּיאֲשִׁים ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם מְמַלִּיצִים לְהַתְּעַלֵּם מִכָּל הַקִּשְׁיִים ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם מְתַגּוֹנְנִים: "כִּן הֵם הַחַיִּים" ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם חוֹמְקִים וּמְמַשִּׁיכִים בְּאֵין פְּתוּרִים ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁאֲפָשֶׁר לְהַתְּנַחֵם בַּפְּסוּקִים ?
 וְאַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה - יַחַד אַתְּכֶם לְכָל הַרוּחוֹת לְדַרְאוֹן עוֹלָמִים...

מה יקרה בתחית המתים? - (ה/30) 5/23
 זאת טיבו לדעת ממני החכמים המאמינים,
 האם כלם יקומו? גם המן, היטלר, חומייני וערפאת?
 ומי מרשעי ישראל ופושעי הדורות יזכו לחנינה?
 יקומו עם או בלי המומים, עם או בלי הפרוטזות?
 בבגדי חול או שבת? בנפרד או עם המשפחות?
 וכיצד יארע המהפך? בתרועה וקול שופר?
 ואיזה משיח יתקע בחצוצרות הבשורה?
 הייה מקום לכל בני הדורות לשוב ולחיות
 בצפיפות יחדיו? או שמא יתאונן גבר או עולל
 כי דוחקים את רגליו? ואולי זה בכלל לא חזון לגופים
 אלא רק לנשמות באחרית הימים כחזון לדורות,
 שלא אמור מפל וכל להיות, אלא רק לפתות
 כל דור חולף שבגין תשובה ומעשים טובים
 נבלע את המות, ובמקום למות נתחלף לחיות?
 גם אני מברך בכל יום את "מחיה המתים",
 אבל הרבה יותר משלוש פעמים,
 כי אני חש את המות עשרות פעמים
 ואת תחית המתים חדשים לבקרים,
 כי מהו המות אם לא העדר החיות וטעם החיים!
 כי מהו המות? בטלה, חיי בהמה, שקיעה בהבלים,
 כל שעה שגוזלים את זמני בתורים ארזים,
 כל רגע שמטרידים אותי לבלויים תפלים,
 או בשדולים לצפות בסרטים משעממים...
 ככה מסמן אצלי המות ברגעי הפהוקים,
 בצניחת כוחות הנפש בחוסר אונים,
 ככה בכל השעות הרעות והקשות של דכדוכים,
 כשתקצר הנפש מרוב אכזבות ותסכולים,
 מחוסר ספוק והרגשת החמצה ובזבוז זמונים
 המסגלים להעניק חוית לעילא ולעילא
 מפל המרובצים הקיימים הרדודים - - -
 כי מהו המות אם לא פסק זמן בחיים המשמעותיים,
 מעין הכתמים הלבנים המשבשים את הבנת הכתובים,
 ולכן אני מאמין בתחית המתים לא באחרית הימים
 אלא בכל יום, בכל שעה ובין הפרקים - כגאות הגלים
 מן השפל והרדידות החלקה, התפלה והחלקלקה
 לקראת התעלות והנשאות ברוח מרומים
 אלי אופקים ומרחבים, אלי חדושים בשפעי שפעים,
 אלי שפכי הזרמים האדירים של תנובת-יצירה ודבקות
 בטעם חיים נדירים, נעלים, נקיים ממאבקי קטנונים,
 אני מת ומתעורר לחיים כאן ועכשיו -
 למשל כשאני כותב את אלו הדברים,
 וברוך מחיה המתים בכל הזמנים...

5/24 יושב מרומים, המושך בחוטים, (ה/29)
 אולי אתה מוכן למשוך קצת בחוטים,
 שלא ילחצו לי החוליות על העצבים?

יושב מרומים, המושך בחוטים,
 אולי אתה מוכן למשוך קצת בחוטים,
 לנער ממקומם את הנציגים הדבקים לכסאותם?

יושב מרומים, המושך בחוטים,
 אולי תמשוך יותר חזק בחוטים,
 שיפלו ולא יקומו רשעי אדם מכל העמים?

יושב מרומים, המושך בחוטים,
 אולי תשלשל לי קצה קצהו של חוט,
 שגם אני אוכל לביים איזו תלות?

יושב מרומים, המושך בחוטים,
 תן לי חוט מחשבה להבין, איך אתה מפעיל
 את הנפשות על בימת החיים?

יושב מרומים, המושך בחוטים,
 נלאיתי בקש בטפש סכלותי
 את הנשגב מבינתי,
 אבל רק עוד אחת אשאל
 ואל יחר אפך בי:
 מה אתה עושה כשנוצר
 איזה פלונטר בחוטים?
 איך אתה מתיר
 את פקעת הסבוכים?
 איך אתה נחלץ
 מן התככים של החוטים?

רַחֵל הַמְשׁוֹרְרֶת פְּתָבָה: "כָּל יוֹם מִמִּית אוֹתִי הִמַּתֵּת מָה"

וְרַחֵל הָאִשָּׁה לִי אָמְרָה: "כָּל יוֹם מְחִיָּה אוֹתִי חֵיוֹת מָה"

ק צ י ר ח יי - בְּרִשְׁמוֹתַי, וְהַמְבִּין ק צ ר נ ו ת יַפְעִנַח אוֹתָן לַפְּנִים וְלַפְּנֵי

אֵת זֶר אֶהְבֵּתִי אָנִי מְגִישׁ לְבַחִירַת לְבִי - הַלּוֹא הִיא ר ו ח י;

בְּקָבְרוֹת הַתְּאֻוָּה קְבוּרִים הַמְּאֻוִּים, אֲבָל הֵם זֹכִים לְתַחִית הַמֵּתִים;

גִּמַּע לְרוּיָה מִכַּף הַחַיִּים כִּי הִיא הַרְפוּאָה הַמוֹשְׁטֶת לָךְ לְכָל הַתְּחִלוּאִים;

בֵּיתִי הוּא הַמְּקוֹם הַחֲבִיב עָלַי בְּיוֹתֵר לְהַתְּאֶשֶׁפֶז, הוּא הַמְּקַלֵּט שָׁבוּ אָנִי

מוֹצֵא מַחְסָה מִן הַשּׁוּק כְּדֵי לְבְרוּחַ אֶל הַחַיִּים;

הַחֲלוּמוֹת - כֵּינּוֹת הַמְּבַשְּׂמִים אוֹ סִמֵּי תְרַעֲלָה, יֵשׁ שֶׁהֵם נוֹסְכִים בְּנוֹ עֲדֻנַּת

מְרַגְעָה אוֹ חֲזִיוֹנוֹת-בְּלָהָה;

הַעוֹלָם חִידָה - וְאָנוּ מוֹדִים בְּקִידָה כִּי אֵינָנוּ מְסַגְּלִים לְפוֹתְרָה;

טְלִית שֶׁל תְּכֵלֶת כְּלֵי אֵינָנוּ, אֲבָל חוּט אֶחָד שֶׁל תְּכֵלֶת יִמְצָא חוֹן בְּעֵינַי חֶלֶק;

מֵאֵז הַתְּפִכַּח אָדָם מִמְּעֲרוּמִיו לְחַגוֹר עָלָה תְּאֻנָּה בְּמִתְנִי הַתְּרַבּוּ עֲטִיפוֹתָיו,

זִיוָפוּ וְרַבּוּי פְּנִיו;

בְּקוֹנְכִית-נֶפֶשׁ מִתְרַקְמֶת הַגּוֹתִי וּבְבִהַק-שְׁנִינָה מִשְׁתַּקְּפֶת הַפְּנִינָה

בְּקַפְּלֵי-סִתְרֵי דְמוּתַי;

"אָעבֿרֿה נָא" (ה/51) 5/26

כּדּ מתחנן משה – לעבר ולראות את הארץ הטובה,
 ואנו, בני המאה העשרים, ילידי הארץ, ועולים חדשים,
 גם אנו השתוקקנו לראות במו עינינו את הארץ הטובה,
 ואכן זכינו לעבר בה, לארפה ולרחבה, בטיולי הנער,
 בהגנה, בפלמ"ח, במחתרות, בנוטרות, בצבא הבריטי, בצ"ה"ל,
 כחלוצים, כמתנדבים, כחילים, כבני משק, בהכשרות
 ובכל סוגי התפקודים, ישבנו אותה, בנינו ונבנינו בה --
 והדברים ידועים וכתובים בחבלי התקומה והמדינה,
 אבל כלום היתה זאת הארץ הטובה, שבאמת
 השתוקקנו פזאת לראותה? מרבצת בדם בניה-בוניה?
 משיבה לחיק אדמתה את מיטב מגיניה-חיליה?
 מתנפלת לשלום אזוריה, מסכסכת בריבי פלגיה?
 במה ומתי היתה טובה? במלחמת עולם ראשונה?
 בפרעות תרפ"א, תרפ"ט, במאורעות תרצ"ו-תרצ"ט?
 במלחמת העולם השנייה? במלחמת הקוממיות, סיני,
 ששת הימים, יום הכפורים, ההתשות, האינתיפאדות?
 הארץ הטובה בחזון טובי מנהיגיה – איכה נהפכה
 לחרבה בדלדול חזונה, איכה נסתאבה בכחש לשרשה?
 וביום צום אמה על חרבן ירושלים ומקדשה,
 מסבים רבבות חלוניה למשתאות יין ושכר בשעת משבתה...
 זאת הארץ הטובה? שתלינו בישובה את כנורותינו
 למנגינות מורשה מתחדשת בעצמה?
 וכלום אפשר לעבר בה בבטחה? הלוא מסביבה ובתוכה
 מינים בה, בעזרת אימפריית האיסלאם, כל שקוצים שבעולם!
 אעברה נא – והארץ מתעברת בנו, מתנפלת לחיינו,
 טורפת את בנינו, מזדהמת במאוסי תרבויות, צמאה למים החיים
 והמקורות יבשים, כי אפס עצור ועזוב ואין עוצר בישראל...
 ובעודי מתלונן על הארץ הטובה שאכזבה, שמעתי קול רחש במוחי,
 קול מזמזם ונוגס וקודח כשריקת אזעקה וצפירת יללה: "הארץ טובה!
 דשנה מכל טובה לראויים לה! אבל יושביה, חגבי זלילה, זעומים
 ומזהמים בסכסוכי שטנה ומלחמה, ומחללי קדשתה עתודים להקאה...

-איך אפֿשר לומר שהכל הבל? הרי זה דבור שכלו ע ו ל ! אני צופה בעולמי כמו בראי, והמשתקף בו שופע למלא את אשרי, מעניק להוית טעם חיים עלאי, מהנה בכל רגע את מציאותי, וסדר יומי לא יכיל ולא יוכל להכיל את טובו האפֿשרי: למודי תורה, גמרא, הלכה, מוסר, חסידות, מחשבת ישראל, פרשנות והגות, ענג מרה פחות נפש שאין למצותו ולדלותו במלואו, אלא בלגימות מסרגות וקצובות של טעם חיים, ובין עסוקי בית לשרותי צבור ובקורי אורחים, אני נפנה לשטוט וגלישה באין סוף רשתות, ואני מזמן לשמוע אל הרנה ואל התפלה, אל המוסיקה הנפלאה המעדנת ומפרנסת את נפשי הצמאה לצלילי גן עדן עלי אדמות - קאמרי, סימפוני, שירית, סוליסטית, וכשכור מפעם מוירטואוזיות הבצוע של מחנני אל, אני מסע למחוזות תת ועל של השגת החושים, ובנוח הרוח - נתפסים לכתיבת פסוקים של תפלות וטעם, להביע בשורות פרוזות וחרוזות רגושים והגיגים לפרוק ברשימות וזכרונות מטעני עבר והונה לוחצים - - - אז לזה יקרא הבל? הרי זה ממש עול לומר שהכל הבל! ולא הזכרנו צפיה במופעי המרקע, בסקור קצוי ארץ ונופיה, בפלאי המדע, הטכנולוגיה והקדמה, בנפתולי דרמות אנושיות, בשיג ושיח של חכמים והדיוטות ברומי נושאים של חיים ועלילה, ומדוע יגרע חלקה של הקריאה בספרות או עתונות מרשימה? הריהי מנשאה אותך על כנפי רוח לסתרי נבכים, לאוצרות מידע חתמים, לסערות רגשות ותככי נוכלים, לבלוש מתחכם ולדיאלוגים מפלפלים, למראות נוף וצורות טבע מקסימים, לחשוף פנות תבל ואנשים מיוחדים, לספורי אישים ותסבוכות של רומנים, לסדרות מלוות אירועים מרתקים, לשדורים חיוניים בעניני בריאות ואורח חיים. וטרם הזכרנו כל אותן שעות אהבה, ותחושות ספוק ואשר של חיי צותא ובלויי משפחה... וכל אותם רגעים נפלאים שאתה מעניק לנכדים הזקוקים לעזרה בלמודים, ולא זו בלבד אלא כל המאמצים לשפך ריבים, להשפין יחסי שלום ורסון בין שכנים וקרובים, ולא זו אף זו - כל סוגי התחביבים, הרכישות והאוספים, האלבומים, הגנזפים והארכיונים... אהה, רבון העולמים, הסר מעלינו פתם זה של האומרים כי הכל הבל הבלים - הרי אתה יוצר החיים, נתת לנו חיים - וחיינו נפלו לנו בנ

זאת הארץ (ו/31) 5/29

ולא שערו שכאן יקצצו
את פאות מורשתם,
יחטפו את ילדיהם
למסדר אבירי המחנכים...
זאת הארץ נחלת מפי יסורים,
יסורי קדחת והגנה על ישובים,
לוחמי מחתרות וצבא פורקי עול
תורפים, בריטים וישמעאלים,
ארץ תפארת לתעשיות מדע ורפואה,
לטכנולוגיה אדירה, לחקלאות עתירת
הישגים, מכוני מחקר והוראה,
ישיבות ואלפניות ופרסומי תורה,
איכה הפכה למבליגיתי עלי יגון -
לארץ נכזבת משלטון חסר אונים,
לארץ מטפחת שנאת אחים,
לארץ מרחיבה פערים,
לארץ מגדלת שכבת שועים
המתעלמים משועת עניים...
זאת הארץ שהקבעו בה
ארבעים ושמונה ערי מקלט -
איכה הפכה כלה לארץ מקלט
למבריחי סמים, למועלי כספים,
לרוצחים, אנסים ושאר פושעים,
מבקשי כל הארצות,
למצוא מחסה בזכות השיבה...
איכה נקלטו בה סרסורי נאפופים,
סוחרי אדם וזונות,
לכהן במקדשי פעור
במועדונים זוהרים ושירותי לואי...
זאת הארץ שהיתה משאת נפשם
של לוחמים וחולמים בכל הדורות,
ארץ-חמדת-חברה של מעשים ומצוות,
ארץ צבי כסמל גאון וחירות -
כאן ושם נשבעה אמה שבויה בשבועת
ציון וירושלים, לקומם בית-חיים
לפליטי שואה וערב, לנרדפי יהודים...
איכה שפלה לעפר קוממיות היוכל
נגד הזוממים להכחידנו מגוי,
לרושש את קיומנו ולרשת את ארצנו...
אי קינה על תפארת שנגנזה,
על מורשת שחללה, מנהיגות שכזבה,
על רוח קדומים ששוב אינה נופחת
בחיים ובהרוגים בשורת תחייה...

זאת הארץ - מוקד אש אמונה,
יקוד משיכה לרבות ישראל,
עולים ובני גולה, איכה הפכה
מ"הארץ המבטחת"
לארץ שאינה מובטחת...
איכה הפכה לארץ קבורה,
שאנו עתידים לבוא בה,
בתור מנוח או מנוחה
אל המנוחה ואל הנחלה - - -
זאת הארץ היעודה כנראה
לפגועי כברה ומטחי מרגמה
ביהודים המתנחלים בה
בכל קו ותחום - בין A,B, C
ירק, כחל או סגל,
זאת הארץ ששגגת קברניטיה
וסמיות עיניהם וותוריהם
ספקו לחבלני אויבינו
רובים ודרכי גישה לאספקת
מטעני צד ומתאבדי גיהאד,
זאת הארץ שהרחבנו את גבולה
והלכנו מתפשט לתוכה
ביבוא מומחים של טרור וחבלה,
וחזבלני פצועים וצלומים
מדריכים לרסק בתים ואיברים
להקריב את קרבן התמיד
של חילים, אזרחים, טף ונשים...
זאת הארץ לבוא בה
כביאת שמש לוקה,
כשמש התקוה שהעם זהרה -
איכה יועם זהב, זהב החזון
של עם מתנשא כארי באון...
זאת הארץ שחתרו אליה
בסערות סופה,
בדרכי תלאובות ציה,
חלוצי-אמת, עולי רגלים,
להחיותה ולהחזיק בה,
להפריחה משממותה,
הארץ שפרסות מעפילינו
שעלו מן הים טבעו בה
באדמתה את חותם
המעפילים שאינם נרתעים...
זאת הארץ שהמוני אדם,
תמימי אמן מתים,
צנחו מעל כנפי נשרים
לנשק את אדמתה,

-הִבֵּה נִצָּא בְּמַחֲלוֹת -
 כִּי הַיּוֹם אֵין הַלְוִיּוֹת !
 הַיּוֹם לֹא הִקְרַבְנוּ קוֹרְבָנוֹת,
 הַיּוֹם לֹא הוֹקְזוּ דָמַיִם בְּתַאוּנוֹת,
 וּלְפִיכֶךָ עָלִינוּ לְהוֹדוֹת
 בְּתוֹדוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
 כִּי נִמְנְעוּ חֲבָלוֹת,
 כּוֹחוֹתֵינוּ סָכְלוּ פְּגִיעוֹת!
 אֲמַנְסָם פֶּה וְשֵׁם יֵשׁ יְרִיּוֹת,
 פֶּה וְשֵׁם טוֹמְנִים מְטַעְנִים,
 אוֹ אוֹרְבִים בְּצַדֵי הַדְּרָכִים,
 וְהֶאֱרֹגוּנִים מֵאֵימִים
 עַל פְּצָצוֹת מִתְקַתְּקוֹת,
 עַל שֶׁהִידִים דְּרוּכִים לְבַצּוּעִים,
 עַל מְרַגְמוֹת שְׂאִינָן גּוֹרְמוֹת נְזָקִים,
 אֲבָל תּוֹדָה לְאֵל נוֹרָא עֲלִילוֹת
 שְׂרָק נִסְקָלִים, נְרַגְמִים,
 לְלֹא רְסוּק אֵיבָרִים,
 וְהַיּוֹם אֵין הַרוּגִים,
 וַיּוֹצֵאִים יְדֵי חוֹבֵת קִיּוֹם
 בְּלִי בְרַכַּת הַגּוֹמֵל וְשֶׁחֲחִינּוּ מִיּוֹם לַיּוֹם...
 אֲשֶׁרֵינוּ וַיִּמָּה טוֹב חֲלַקְנוּ
 שֶׁהִשְׁכַּלְנוּ לְמַנוּעַ זַעַם מְדִינוֹת,
 שֶׁכּוֹחוֹתֵינוּ נִמְנְעוּ מִתְּגוּבוֹת,
 שֶׁרַפִּינוּ לַחֵץ שְׁלִיחִים וּמְמַשְׁלוֹת,
 וְחֲכָמֵי שְׂרִינוּ בְּהַצְהָרוֹת נְבוּבוֹת,
 וּפְרִסוּמֵת תִּשְׁקוֹרֶת בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת :
 אֲשֶׁרֵינוּ שֶׁהִבְלַגְנוּ
 לְהִשְׁקִיט אֶת הַרוּחוֹת !
 אוֹי לְאוֹזְנֵי שֶׁכָּךְ שׁוֹמְעוֹת,
 כִּי הָאֵפוֹק מַעִיד עַל כּוֹחוֹת...
 הִבֵּה נִצָּא בְּמַחֲלוֹת
 כִּי אָנוּ מַעֲבִירִים עַל הַמְּדוֹת,
 מִתְּאֲפָקִים, מִבְּלִיגִים,
 לֹא חוֹצִים קוֹיִם אֲדָמִים,
 וְכֶךָ עֲבִירָה גּוֹרֶרֶת עֲבִירָה
 וְזֹאת הָאֵוִירָה בְּמִדִּינָה -
 כִּי לְחַטָּאת הָאֵפוֹק
 אֵין כְּפוֹר וְכִפְרָה...
 פָּרַס סוֹלָל שׁוֹב נְתִיבוֹת
 בְּתִכְכֵי דְרָכָיו הַחוֹתְרוֹת,
 לְדוֹן עִם רַבֵי מְרַצְחִים וּמְדִינוֹת,
 וְעוֹמְרֵי הָרִי יְדוּעַ מְקַדֵּם
 לְמַגְעִים עִם אֵיזָבֵל,
 וְנִפְטִיר עַל כָּל הַמַּגְעִים וְהַדְּבוּרִים :
 הִבֵּל הִבְלִים הַכֵּל הִבֵּל...

לא היו ימים טובים כימי אינתיפאדת "אל אקצה", שבהם המוני בית ישראל חוגגים מקצה ועד קצה - כמי שאינם נפגעים, כמי שאינם שכולים, כמי שאינם סובלים מהתמוטטות בתים...

תקרת המדינה מתמוטטת מעל ראשינו, והמונינו נמלטים למצוא מחסה, למצות כל טיפת הנאה בשברי ההרס והמצוקה, כי באין חזון יפרע העם את חשבון אשליותיו ותקוותיו בהנאות שוא, בהשקעת חזונותיו בכצת העכשיו, ונוכח הסתירות שבגלוני החיים הפוליים - העצבים לוקים, היחסים מתמתחים, וכדי להרגע מציפות אותנו חברות התפרות בפתויי נופש בכל חלקי תבל, להרגע ולבלות (במחירים שאינם שווים לכל נפש) גם בכל אתרי החפץ בישראל, והפרסומים הם לחם חק תזונת ישראל להרשם ולהתחייב לכל סוגי המבצעים - לבזבז את שארית החסכונות בחיי שעה, בתחרויות השגים - מי ייטיב לנצל כל שעה טובה, הרי כלנו נחנקים משתית המים המרים, כלנו זקוקים להתיאה, לטהור הנשמה התייה, ואם בה בשעה מישוהו גור, מישוהו נהרג בתאוניה, אז מה? ואם מישוהו נדקר בקטטה, ובה בשעה מישוהו מדיר שנה בשמירה, או נקרא לפעילות יזומה, מגינה, סותרת פגיעה, אז מה? הרי המתחים אינם נרפים, והעצבים עוד יותר רגישים, והלחצים מכאן ומשם מתגברים והולכים - האם זה מונע מלחגוג גם כשלאחרים אין חיים? ... השבר בסולידריות הלאומית פה עמוק, ששוב לא איכפת אם פה נפש נקטעים למישוהו החיים, מדוע לעצור את שטף החיים התוססים? מדוע לסכור את התפרצות שפעת הבלויים הקורצים, מדוע לבלום את הסתערות הפסטיבלים מפל הסוגים? הימים אמנם? מי המצרים, ימים של צנעה, ימים של אבילות וקינה, על חרבן, על בקע חומות במבצר האחדות של האמה, ימים הראויים ליתר שקט, ליתר חשבון נפש, ובמה אצלנו עוסקים? במצעדי "גאים", בהתפרצות התומכת בכל שעשועי הנאפופים,

בהמלצות לשדורי פורנו, בסחף זכויות המורים, בפרסים מפתים לכל מיני פעולות תעתיים במופעי בדור... והנערים לפי השעה מתלהטים ודוקרים, רוצחים וגונבים, והסמים משפרים ומפתים לפשעים יותר חמורים, והבעלים מפנים, והנשים בצל המקלטים, והנבחרים חוגגים, מתקנים "עויתים", מעלים את שכרם, מיטיבים עם עצמם ועם קהלם, מתפתשים למראית עין בעין המצלמות כדי לרכוש אוהדים, מתרפים לשון ובטויי שמצה וגנאי ומטילים שקווצי עלילות בזירת ההתנגשויות ומסתערים זה על זה עד כדי מהלומות, והשקט רחוק מפל ההצהרות, והבטחון לוקה ביתר שאת מבימי ממשלות קודמות, שהודחו כדי משהו לשנות, והשאלות מטרידות - על כל אלה, אלי הטוב, כדאי לחיות? ויש המשיבים: לא היו ימים טובים לישראל ככנימים אלה של בין המצרים, וה"כפים" הם תגובת עם חוגג לכפים המאיימים לשרטן את ספינת המדינה, ולפיקח מנוטים את מהלכה למהלכים של חיי שעה, ולפיקח עם ישראל יוצא במחולות - בפסטיבלים, בכרמיאלים, במפכיות, בקונגרסים, בכנוסי יהודים מפל התפוצות, לקרבם, לשתפם, ולו למספר שבועות, אבל הארץ הקדושה בוערת באש המשטמה, כוניה בחבלות, מושמצת בהסתה והתנפלויות לעצם קיומה... והארץ הנפשה, מתחללת מערכי הקדשה, ונבואת ההקאה כבר מחלחלת בגרונה...

בין המצרים - הללו יושבים לארץ ומקוננים, והללו יושבים לברת ידידות עם השונאים, אלו מתנחלים ומתאזזים בארץ ירושתם, ואלו קוראים לקרוץ שטחים מנחלת אבותם ולהעניקם למתנפלים להורגם, איש לאוהליך ישראל - קוברים את המתים מתחת לגעש האדמה ומתפנים בשקיקה לשלול את שלל התאנה. אבל אלו ואלו מתאחדים למשימות ההנאה, לברוח אלי נופש ומרצעה, ממטח המרגמה, ולעצום עיניים בכל רגעי ההנאה שבין מכה למכה, בין טרור למחמה, בין חרבן לצהלה.

התולים הם בימים עוד בעלי-חיים נסבלים, (ה/19) 5/32
אבל בלילות הם ממש יצורים מסוימים.
בשעות היום הם משוטטים חופשיים

בחדר המדרגות כאורחי קבע בעלי רשיונות,
צנועים, לא-מתבלטים, אף לא נרתעים,
כי משחרים הם לפתחה של אומנת-הבית,
הטורחת לפונסם ממיטב המעדנים החתוליים והחלביים...

בלילות הם משנים את טבעם, מתפרצים-מסתערים,
ביללות-ללא-הפגה המדירות את מנוחת הישנים,
וכי תקוץ בם נפש אחד השכנים
ויצק על ראש זכרים ונקבות מיחמים מים חמים
ישוב השקט לשורר בזירת הלוחמים
עד חדוש המלמולים של בכי-תינוקות בלילות הבאים.

אתה פוגש בהם בשעות היום במדרגות או בקצור,
ומתרשם מתחושת הבעלבתיות שלהם, בהלוחם המבטח,
בגרום המטפח, בישוכם על עכוזם כעל פס מלכותם,
והם נועצים בך מבט, חום-ירקרק, חודר עד מעמק,
מפתיע כאיזה גלגול מכר משכבר,
איזה מבט דומה מן העבר...

בתמהון לכב אני חומק ועובר על פני השושלת,
הצמודה למדרוג שלפני קומת האומנת,
ומתוף הבנה של תוחלת
כרותה להם גם בריתי, ברית שלום ושלום,
חתלת-צרפל ילדות רחוקה-נשפחה ...

אנחנו גרים בבית משתף. הרבה הרבה שנים. (ה/46) 5/33
והדירים – מפל הסוגים: ותיקים, עולים, זרים, וגם לא יהודים,
מהם בעלי משפחות, עם ילדים מרעישים, או סטודנטים

וְנִקְיָם, וּבְנֵי זֶג הַחֹלְקִים אֶת הַמְּגֹוֹרִים עִם שְׂתָפִים אַחֲרֵיהֶם...
 מִיַּעֲוֹטָם בְּעֲלֵי מִשְׁרָדִים, שְׁלֵקוּחוֹתֵיהֶם מְזַהְמִים אֶת הַמְּדַרְגּוֹת...
 וְהִיָּחֲסִים עוֹלָם וְיִוְרְדִים, תְּקִינִים וּמְשַׁבְּשִׁים, מִתְּיָשָׁבִים וּמִתְּפָרְעִים,
 לֹא בְּצַפּוּי בְּפִתְגָמִים עַל שְׂכָנִים הַטּוֹכִים מְאַחִים רְחוּקִים...
 וּכְשֶׁהַחֲכוּכִים נִמְשָׁכִים וּמִחְרִיפִים, הַחַיִּים בְּלִתֵּי נִסְבָּלִים,
 הַהֲרַגְלִים שׁוֹנִים, הַהֲבַדְלִים בְּאוֹרַח חַיִּים מִמֶּשׁ מְפָרִיעִים,
 מִקְפִּידִים זֶה עַל זֶה בְּחֹשׁוֹכִים קְטָנוּנִיִּים, רְבִים עַל "פְּפִים קְטָנִים",
 וּבְעֶקֶר – מִתְּפִתְשִׁים בְּסִסְוִכִים שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַבְלִיג עֲלֵיהֶם:
 אֵי תִשְׁלוּם מְסִים, זְלוּל בְּנִקְיוֹן הַחֲלָקִים הַמְּשִׁתָּפִים,
 הַתְּחַמְּקוֹת מְשִׁיכוֹת, מְשִׁירוֹת, מִהַתְּנַדְבוֹת לְעִזְרָה הַדְּדִית...
 הִלְלוּ מְרַעֲשִׁים בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, בְּצַרְיָחוֹת וּבְשִׁרְיָקוֹת,
 בְּבָלָם אוֹ בְּהַפְרָדָם מִחֲבָרִים, אוֹרְחִים וְלִקְוֹחוֹת,
 וְהִלְלוּ מִרְמָקְלִים צְלִילֵי גֹ'אז וּמִקְצָבֵי טֶם-טֶם מְטִמְטָמִים,
 אֵלוּ מְאַחֲרִים בְּנֶשֶׁף, עוֹרְכִים מְסִיבוֹת לְקְרוּאִים מְפּוֹקְפָקִים
 וְאֵלוּ מְמַנְגְּלִים בְּשָׁרִים, שׁוּמִים וְדָגִים בְּנִיחוּחוֹת מִתְּפִשְׁטִים
 בְּכָל הַמְּבוֹאוֹת, הַקּוֹמוֹת וְהַתְּדָרִים. לֹא מוֹעִילוֹת הַהֲעָרוֹת
 שְׁלֹא לְהוֹרִיד אֶת הַזָּבֵל בְּשִׁקְיוֹת נְקוּבוֹת, מְנִטְפוֹת מְדַרְגּוֹת,
 שְׂאֵף זֶה נִשְׁטָפוּ אַחַת בְּשָׁבוּעַ עַל-יַדֵּי הָעוֹבֵד הַקְּבוּעַ,
 וְשְׁלֹא לְהִשְׁהוֹת עֲרֻמוֹת אֲשֶׁפָּה מְצַטְבְּרוֹת בְּכִנְיֹסָה לְדִירוֹת,
 וְהֵן מְדִיפוֹת רִיחַ רַע עַד לְסִלּוּקָן לְעֵת מְצוּא...
 וְיֵשׁ הַמְּבִזְבְּזִים כְּמוֹיֹת עֲצוּמוֹת שֶׁל מַיִם לְשִׁטְיָפָה וּכְבִּיָּסָה,
 וְאֵינָם חֲסִים עַל הַוָּצְאוֹת הַצָּרִיכָה שְׁחִלוֹת בְּגִינָם עַל כָּלָם...
 מְרַגִּיזוֹת גַּם הַיּוֹצְאוֹת לְבִלוֹת וְנוֹקְשׁוֹת בְּעַקְבָן בְּרִדְתָן בְּמְדַרְגּוֹת,
 הֵן הֵן הַמְּעַפְסוֹת בְּבָקְבֵי עֵץ מְעַל לְרֵאשֵׁי הַדִּירוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת,
 וְיֵשׁ בְּכָלֵל דִּירוֹת נְטוּשׁוֹת, שְׁבַעֲלֵיהֶן הַפְּקִירוֹן בְּגִלְל מְרִיבוֹת יִרְשָׁה,
 וּבַהֲזָנְחָה מִתְּרַבִּים תְּרָקִים וְקִנֵּי יוֹנִים, וְנִרְקוּמָנִים חוֹדְרִים לְבָצַע מְזַמְנִים,
 קֶשֶׁה, קֶשֶׁה, כְּשֶׁאֵין לָךְ פְּרִטְגָרִים לְיַחְסֵי שְׂכָנִים הַגּוֹנִים,
 לְשׂוּא כָּל הַשְּׂדוּלִים לְהַפְרָדוֹת, לְהַרְחָקָה, לְשׁוּנֵי דִיּוֹר, לְפִצּוּי פְּרִישָׁה -
 וְעַד הַבֵּית וְהָאֲגָדָה לְתִרְבוֹת הַדִּיּוֹר פְּשוּט אֵינָם מְשִׁיבִים עַל הַשְּׂאֵלָה:
 אֵיךְ אֶפְשָׁר בְּכָלֵל לְחִיּוֹת - בְּבֵית הַמְּשִׁתָּף כְּמִשְׁלַל - עִם שְׂכָנִים שְׂכָאֵלָה?...

הַיֵּלֶד שְׂבִתוֹכִי לֹא נִגְמַל לְעֵת זְקִנְתִּי, (ה/45) 5/34

וְהוּא חוֹזֵר וְשׂוֹאֵל: "לְמָה זֶה אֲנוֹכִי"?

"לְמָה?" "מְדוּעַ?" "לְמָה זֶה כָּכָה?"

פי תאנות השאלות לא שככה...
 הילד שבתוכי היה מקפץ משאלה לשאלה,
 ולא חיפה או התענגן הרבה בתשובה,
 הזקן שבי שוהה על כל שאלה
 ויודע שלרוב אין לה תשובה...
 בילדותנו לא שאלנו את אבינו וזקנינו
 להגיד לנו מה אנו ומה חיינו,
 לא נזקקנו להסבריהם על טעם חיינו,
 דחינו דרשות ופולפולים על צדקת דרכנו,
 לרבות הרש"י על פסוק א' בכראשית:
 "כוח מעשיו הגיד לעמו
 לתת להם נחלת גויים"...
 פי בטחנו באמונתנו, בציוניותנו, בחלונותנו,
 בכבושי שפה ועבודה, במשק ומדע לתפארה,
 התמרנו בתשובותינו, כי יש לאל ידנו,
 שאטנו נפש בעלי ספקות ורודפי ספוקים,
 הגבהנו מבט על יושבי גולה ו"משתמטים",
 אבל חידקי הביצה שיבשנו עודם רוחשים,
 ומגללי השאלות המציקות פורצים הנגיפים,
 עוקצים, מטרידים, מכים בנו,
 והחללים - באלפים -
 בותיקים ובנקלטים, בזרים ובמתנחלים,
 בכל הגילים, בכל הבלתי מחסנים,
 בכל נפגעי האירועים הנקברים
 בלי להשיב על שאלת טעם החיים...
 ואז - הזקן שבי חוזר ונפגש עם הילד שבי,
 מלטף את לחיו לחות הדמעה
 ומלחש בשבר קול ובמחנק בכי - - -
 אלוהים יחנך, בני...

5/35 -אֱלוֹהִים הוּא יוֹצֵר הַכּוֹל, (ה/16)

בוֹרָא וּמַחְדֵּשׁ רַב-כּוֹחַ,

וְאֲנִי, הַיּוֹצֵר בְּצֶלֶם אֱלוֹהִים,

קַבְּלָתִי מִמְּנוֹ יְפוּי כּוֹחַ,

לְהִיּוֹת אֲדָם יוֹצֵר וּמַחְדֵּשׁ,

מוֹפֵת מְהַלֵּךְ עֵתִיר כּוֹחַ,

וְכִמוֹנִי – עֲמִיתִי -

שָׁגַם לוֹ אוֹתוֹ יְפוּי כּוֹחַ,

יוֹצֵא שְׂכָלְנוּ -

כָּל בְּנֵי חֲבֵרְתָנוּ -

מִהוּיִם מִיַּן תְּאֲגִיד

שָׁל בְּאֵי-כּוֹחַ...

וְכֶךָ הוֹסֵמְכֵנוּ לַפְּעוּל

לְפִי הַחֹק

שֶׁל הַרְשׁוֹת הָעֲלִיּוֹנָה,

אֲלֹא שָׁכַחְנוּ מִתְחִילָה הַבְּעֵיָה -

יֵשׁ מוֹעֵל בְּהַרְשָׁאָה שְׁנוֹתָנָה,

יֵשׁ מִתְכַּחֵשׁ לְסַעֲפֵי הַהוֹרָאָה,

יֵשׁ מְשַׁנֵּה וּמַעֲקֵם בְּכּוֹנֵנָה,

וְיֵשׁ טוֹעֵה בְּפִירוּשׁ אוֹ בְּכּוֹנֵנָה,

לְרוֹב - מִתְאַגְדוֹת קְבוּצוֹת כּוֹחַ,

לְמוֹנוֹפוֹלִיין רַב עוֹצְמָה וְהַשְׁפָּעָה,

וּכְנֻגָּדִים מִתְגַּיְסִים אֲדוּקֵי אֲמוּנָה

לְבַלְתִּי שְׁנוֹת מְאוּמָה, אֲפִלוּ כְּזֹנֵב הַלְטָאָה,

וּלְפִי שְׂכָל אֶחָד מִתְיַמָּר כְּנוֹטְרִיוֹן לְעֲצָמוֹ,

הַרְיֵהוּ חוֹלֵק וְחוֹתֵר, מִתְעַלֵּם אוֹ סוֹתֵר

פְּסִיקָה וּפִירוּשׁ שֶׁל עֲמִיתוֹ, עֲמִית שְׁוֵה כּוֹחוֹ -

וְהוּא בּוֹנֵה וּמְיַחֵד קוֹדֶכְס נִפְרָד לְחֲבוּרָתוֹ...

בְּחֻבְרָה כְּזֹאת, שֶׁל שְׁלַל כּוֹחוֹת,

הַמִּתְחַרְרוֹת מִי יוֹלִיד יוֹתֵר כּוֹחַ -

עֲלוּל שׁוֹב רִיבּוֹן הָעוֹלָמִים

לְסַלֵּק אוֹתָנוּ מִמְּנַדֵּט חֲבֵר הַנְּאֻמָּנִים...

- יש רגעים בחיים, שנפתח מדור החשאין, (ה/15) 5/36

ואתה מזמן להכניס לפני ולפנים,

לא אחת בשנה -

כפהן הגדול ביום הכפורים -

אלא לעת ערבה, בהקשת נוסחת הקסמים

על דלת הפלאים,

ואתה חוזר לקדש הקדשים

של משכן הנשמה העליונה,

הנשמה היתרה,

הנוהנת את טעם החיים...

וברגעי היחוד עם הכמוס מעיני זרים

אתה נתקף במחוישי עדנה שמעל ומעבר

לכל שגרה וחסין, מתרוקן מתפלות הויה,

שאינך יודע פשרה, ומפקר להקרנה מאצילה

יפעת הוד וסוד של רתף מרומים...

מפשט ממחלצות היומיום

אתה עוטה חנויות של שירות בקודש,

מבשם בקטורת ניהוח של מעט אלוהים,

וכמכה הלם וסהרור סגורים,

אתה קפוא בתשוקת-עד של אין אונים...

שרוע לרגלי סלם הפסופים אתה

מתאזר ומזנק לגובהי שחקים,

מתבק אין סוף עולמות שללא זמן ומקום,

טובל בהויה המתעלסת במתק-עסיסם

של חיים נצחיים...

כזה הוא מדור החשאין, כספת העדנה והזכוכ,

שממנה דולים הנאהבים אוצרות מחמדים;

כזאת היא נוסחת הפלאים של האהבה

הפוחתת שערי מסתורין

להרפתקאות נעם וחיים מאשרים;

זהו מקלט המבטחים מפל דוי ומכאובים -

מ מ " ד הנשמה העולה על כל הממדים...

גם אני שיף לחבורת המורשת של רוצחים, (ה/50) 5/37
 רוצחי הזמן, רוצחי החיים בשעורים קצובים,
 כפי שהמליצו חכמים רבים וטובים -
 לאבד כשליש החיים בשנת ישרים,
 וך, כמוד, כמוני, אנו מאבדים
 את עצמנו, כפי שפסקו דורות ראשונים,
 ובסיסמות שוא וכזב של "מנוחה ליגע"
 ו"מתוקה שנת העובד" הזמן אובד,
 כי לכודים הננו במנהג נפסד של שנת יתורים...
 אבל אנו רוצחים מדעת ובערנות גם חלקים
 משאר שני השלישים של החיים -
 מכרסמים את זמננו בבטלה ושיחות סרק
 עם שכנים וקרובים, עם מעסיקים ועובדים,
 משוטטים ללא מטרה וענין בשוק החיים,
 משועממים, רודפי גירוים, שוחרי אירועים,
 ותוקים למדוחי סרטים, לחדשות מרקעים,
 לרכילויות צרוצי תבל, המתבלים בשיג גם ותפל,
 נתפסים ברשת חובכנים ומקצוענים,
 המשיחים ומסחים מן העקר אל הטפל,
 והרגעים חומקים, נופלים חללים חללים,
 בדינו ולרגלינו - כי אנו ארכי-רוצחים!
 למדנו על ענקים שעשו לילות פמים,
 הפרנו דמויות שהתגברו פאריות
 על שכרון שנה, על תענוגים ובזבוז זמנים,
 קראנו על דוד שהסתפק בשישים נשמתין
 בין חבור פרקי שירה ועסוק בעניני מלוכה,
 קנאנו בטובלי רגליים בגיגית מים,
 להפיג שנה ולהעדיף תורה ועיונים,
 התפעלנו ממדענים ומיוצרים הלמודים
 לחוס על זמנם, לנצל כל רגע בחיים - - -
 לו יהי חלקי לא עם רוצחי הזמן...

- לְכֹל אָדָם יֵשׁ בְּתִשְׁבֹּץ חַיִּיו אִיזוֹ מִשְׁבָּצָת, (ה/48) 5/38

שָׂאֵם הַתְּמִלָּאָה בְּאוֹת הַנְּדָרֶשֶׁת,
פּוֹסְחִים עָלֶיהָ וּמְחַפְּשִׁים אֶת הָאֲחֶרֶת...

לְכֹל אָדָם תְּמוֹנַת פּוֹרְטֵרֵט הַמְּרַכֶּכֶת
מְקוּיִם וּנְקוּדוֹת הָרוֹקְמִים אֶת הַדְּמוּת,
אֲבָל רַק מִמְּרַחֵק הִיא נִרְאֵית כִּיאוֹת...

לְכֹל אָדָם מְזַמְּנַת בַּת-זוּג,
וְאֵם הוּא בְּעַל יְחוּד,
יִצְלַח הַזּוּג לְפִי מִדָּד-הַצְּמוּד ...

לְכֹל אָדָם יֵשׁ לְשׁוֹן מְמִלָּה
וּכְשֶׁהִיא רָעָה וּמִתְנַוֶּלֶה –
בְּמַאֲסֵר פֶּה-בֵּית צָרִיף לְכוֹלָאָה

לְכֹל אָדָם יֵשׁ יְצִירָה אֶהוּבָה וּמְקַבֶּלֶת
בְּסִפְרוּת, בְּאֶמְנוּת, בְּמוֹסִיקָה, בְּנוֹפֵי טִיֵּלֶת
אֲבָל לְמַקְוֵרִית-הָעֶצְמִית הַזִּיקָה כְּפוֹלָה וּמְכוּפָּלֶת

לְכֹל אָדָם הַרְשׁוֹת לְהַחְמִיר עַל עֲצָמוֹ
אֲבָל לְמָה יִגְזוֹר אֶת חוּמְרָתוֹ עַל זוֹלָתוֹ -
עַל בְּנֵי בֵּיתוֹ וְאֲנָשֵׁי קַהֲלָתוֹ ?

לְכֹל אָדָם יֵשׁ שְׁעוֹת קְשׁוֹת
בְּהִרְגָּשׁוֹת וּבִתְחוּשׁוֹת מְרוֹת
אֲבָל גַּם מִצְבֵּי רוּחַ אֶפְשָׁר לְהַמְרוֹת

לְכֹל אָדָם צְפוּי חֻקוֹר דִּין –
הֵייתָ גַם אוֹ עָדִין ?
וְאֲנִי חוֹשֵׁשׁ מִגְזֵר הַדִּין ...

-כל הנחלים הולכים אל הים, ובמקנה הגדול הם מתערבים, מתוקים ומלוחים, לגלים גבוהים ותהומות מעמקים. גם הזרמים בנפש נקווים במקוה האישיות, ובדומה לשמות של נהרות ונחלים, אגמים וימים, גם הם מכונים במונחים שונים: הסתמי-האני-העליון, או שכל-רגש ורצון, או תת-מודע-מודע ועל-מודע, או קיומי-זהותי-משמעותי, או בהמי-אנושי-אלוהי, או נפשי-רוחני-נשמתי. והזרמים הם תת-קרקעיים, זרמים שעל פני השטח זורמים שמעל השטח כמטרות על. והם זורמים ומפכים בָּנו ואלינו בחשאי ובסערות מזג עכור וצלול, והשאלה היא מהי ספינת הדגל המשייטת במקוה האישיות, לאן מועדות פניה של תיבת השיוט? בתיבת נח היו מדורים נפרדים, לחיה, לבהמה, לאדם, לכשר, לטמא, למיטה, אבל מדורי הנפש אינם נבדלים ומופרשים זה מזה אלא פתוכים ומעורבים. קטגוריות נפשיות, רוחניות ומשמעותיות של שכל ורגש ורצון מנווטות את מהלך החיים. מהו אפוא המכריע באורחות החיים? לפי איזה מִצְפָּן ומד-מעלות מתנהלת ספינת החיים? למי מכוחות הנפש הכוח הסגולי, המשפיע ומכריע, המאזן דחפים רגשיים ושיקולים רציונליים, בידי מי ההגה המבקר ופוסק, דוחק ומעורר פעולות ויוזמות, מחדלים וכשלונות? אפשר לדלות ממעמקי בראשית גם את האלגוריה של סולם יעקב. זאת "תורת השלבים" של עליות ומורדות. והשאלה המרכזית, שאלת המוקד והמפתח היא – מה המשמעות של "עליות וירידות" ומיהו "רב החובל" המנווט, המורה לרדת או לעלות? המונחים שהוזכרו לעיל מציינים דירוג כלשהו, משפּל הויה של חיה ובהמה, הפועלים מכוח יצר ואינסטינקט וטבע ירושה אל תבונה ויצירה, לשלבים עליונים יותר של יכולת הכוונה, שינוי ותמורה. מבירא עמיקתא של מולדות נתונה השרויה בהוויתה אל רובד מתקדם של תכנון ויוזמה, בחירה חופשית ועשייה רצונית. האדם המשמעותי לדידי יהיה אפוא "איש הסרגלים", "איש המידה", המודד ושוקל ומעריך כל פעולה ומחשבה. אבל גם כאן יש מודדים, שכדי לקבוע את זהותם ומשמעותם הווייתם חורגים כאילו מעצמם ומודדים את הישגיהם לפי קריטריונים חיצוניים, לפי האנשים שבסביבתם. צורכיהם ומשאלותיהם נקבעים אפוא יחסית לאלו של עמיתיהם. מה הוא בעל מכונית ודירה, מעמד ושררה, עושר ואושר בחיי המשפחה, אף אני אתמודד עמו להעפיל עליו בתחרות ההישגים. סרגל הזהות הוא אפוא חיצוני, הוא מתעלה אמנם מן השלב הקיומי, לעבר השלב ההישגי –

ת ח ר ו ת י, אבל בסופו של דבר הוא נמדד לפי קריטריונים חיצוניים. לפיכך האדם המשמעותי לדידי הוא המודד את מהותו לא לפי הסרגל החיצוני, אלא לפי הקריטריון הפנימי, המאחד, השלם, המקיף את כל הזהויות בזיכרון וזיקוק מהותי.

אקרא לסרגל פנימי ועמוק זה בשם "ש י ו י ת י" – הקריטריון העליון ביותר, המנחה ומכוון, מנווט ומפּלס את דרך האישיות בכל רגע ובכל שעה. ש י ו י ת י לא לפי שכני ומיודעי, שיויתי לא לפי סיפוק היצרים והדחפים שבקרבי, שיויתי לא לפי אינטרסים ומטרות הנעוצים באידיאולוגיות פוליטיות וכלכליות. שיויתי כמונח עליון להתבוננות בחיים, לסיגול כושר עמידה ובחינה, להתכללות בתוך "האני העליון" ולהתהלך לפי קריטריון זה של

צלם אלוהים. אז אפשר לסכם את המדורים בתיבת השיוט כמדור תחתון של קיום-הישרדות-יצריות-חייתיות ובמלה אחת: נ פ ש. במדור גבוה יותר – אנושיות-מוסר-משמעות וזהות, ובמלה אחת: ר ו ת, ובמדור העליון את הקריטריון הפנימי-מהותי-תכליתי-יעודי של אהבה, שלמות, התכללות בצלם אלוהים, ובמלה אחת:

ש י ו י ת י. זו הנשמה שבקרבי, שנפח בי יוצרי, וכמאמר חכמים – מה שנפח בי נפח משלו, חלק מיישותו. הנשמה הטהורה היא המדריכה, היא הדרגה העליונה מיראה לאהבה ולקדושה. נפש-רוח-נשמה - נ ר ך ן – להעלות נרן תמיד. לעלות ולהתעלות בשלבי הסולם למרומי הויה של מודעות אנושית למשמעות תפקודה.

-ושוב נתקלתי בו בבקר, (ה/106) 5/41
 ליד סמטת בית-יואל,
 בירידה למדרגות אל
 בית-הכנסת "נחלת-יעקב".
 בערפילית האויר וחרון האור
 הוא נצב בכהות סמרטוטי בגדיו,
 עמוס תרמילי אוספיו,
 החגורים לו משני צדדיו,
 על גבו ולפניו, על שכמו ובדיו,
 כגוש גדוש של נילון נפוח,
 ורק הראש חבוש הקסקט
 וזקן עכור מתפתל
 מבצבץ מעל ומתבלט .
 אחרי כל פסיעה הוא נופש,
 שואף ופולט הברה של בחילה,
 ורק לחה דשנה
 אגב מלמול של קללה,
 מנדנד ומתנדנד, מתגרד וחרד
 ששקית כלשהי לא תרד...
 כך הוא נוהג, לאחר לקט כל שכחה,
 לפוש על ספסלו הקבוע בגן השכונה.
 אבל הפעם הוא עמד על עמדו,
 חכה שאעבר סמוך לו, ממש לידו,
 ואז נעץ בי מבט מדקרה בשאלה שנונה -
 יאמר נא מר, נכון שהיה מי שאמר,
 שבסופו של דבר הכול יקמול?
 אז מי יירש כל מה שאעמול?

5/42 (ה/105) המשיח? של המורו לחרף את החרף לחרף של המשיח?

שלא יקרה לו כמו לקודמו -

שאכלוהו עובדי העבודה הזרה?

איך נציל את הבא במקומו

שלא יטרף כמו ידניו אם נחקה,

נסגל ונאמץ את מנהגי העבודה הזרה?

הכה נזכר:

כשהתחלנו בהכשרת החרקע

האמנו שהגאלה באת הלא,

פצחנו כשירת המגרפה,

וחלוצי וחלוצה

צירו באת ובמחרשה

את תלמי הארץ הקדושה,

קדשנו את העבודה העצמית

הגנו על הלשון העברית,

יעדנו לבנינו הגשמה מעשית

וכרתנו ברית לערבות הדיית,

גויסנו לשורות הגנה ומחותרת

בנינו מוסדות ומפעלים לתפארת,

שרתנו בצה"ל ונפלנו על מזבח המולדת

אבל האם לא הסכלנו

בהנחלת ערכים ומורשת?

האם המורו של משיח

שוב לא נטרף ע"י זרינו

אלא בידי ילדי ביתנו?

אם החמר עדיף-פל,

אם רדיפת ההישג

שקולה כנגד פל,

המשיח הוא עקר!

איך נוירש לבני הדור,

כי לא החמר הוא העקר,

כי מדור הרוכב על תמור-החמר

המשיח נעקר!

וְזֶה כָּף מִיָּאשׁ, מְדַכְדֵּךְ, מְמַאֵס עָלֶיךָ אֶת קֶצֶר יְדֶךָ, (ה/49) 5/43
 לְרֹאוֹת אֶת כָּל הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים הַמוֹפִיעִים,
 אֶת שְׁפַעַת הַמְּגֻזֵּינִים וְהַעֲתוּנִים, עֲבָרִיִּים וְלוֹעֲזִיִּים,
 אֶת אוֹצַר הַמֶּדַע וְהַיְדַע שֶׁבְּאֵינִטְרַנֵּט לְגוֹלְשִׁים
 אֶת מִבְחָר הַסְּרָטִים הַמְּצַעִים עָלֵי מַרְקָע,
 אֶת כְּנוּסֵי הַתְּרַבּוֹת, הַמוֹסִיקָה וְהָאֲמֻנוֹת,
 גִּדְשׁ הַהֲרַצָּאוֹת, יְמֵי הָעִיוֹן וְהַשְׁתַּלְמוּיּוֹת
 בְּמִירָב וּבְמִיטָב הַנוֹשָׂאִים בְּתַחוּמֵי הַחַיִּים,
 אֶת בְּתֵי הַמֶּדְרָשׁ בִּימֵי שִׁישִׁי, סוֹפֵי שְׁבוּעַ הַמְּקַדְּשִׁים
 לְשִׁיחַ קָהֵל עִם מְרָצִים... וְמָה עַל חוֹבַת הָעִיוֹן
 בְּפָרְשִׁיּוֹת הַשְּׁבוּעַ, בְּתַנ"ךְ, בְּדֶף הַיּוֹמִי, בְּמִשְׁנֵיּוֹת וּמְדַרְשִׁים,
 בְּפָרְקֵי הַגּוֹת, חֲסִידוֹת, מוֹסֵר וּמַחְשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל - - -
 רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּמְהָ זֶה מִיָּאשׁ, שְׂאִין זָמַן אֶפְלוֹ לְדַפְדֵּף,
 שְׁהַעֲיִן רוֹאֶה וְהַלֵּב חוֹמֵד, וְהַנֶּפֶשׁ מִתְאַוָּה, וְאִין סִפְק
 אֶף בְּמִלּוֹי קְמֻצוֹן שֶׁל תְּאַוָּה, אִיךָ תַּתְּעַשֵּׂר נִפְשֶׁךָ הָרַעֲבָה,
 כִּי־צַד תִּשְׁמַח בְּחֻלְקֶךָ, וְהוּא כֹּה זֶל וְצָר, מִשָּׁל לְמִשְׁפָּחָה בְּרוּכַת יְלָדִים,
 דְּלַת אֲמֻצָּעִים, שְׂאִינָה מְזִינָה אֶת הַנֶּפֶשׁוֹת הָרַעֲבוֹת בְּמִנַּת עוֹף אוֹ בְּשֶׁר,
 וּמְצַטְמָצְמֵת בְּמַחְנַק הַקִּיּוּם שֶׁל לֶחֶם צָר וְכִלְפַּלַּת לַחֵץ,
 וּמְנַגֵּד – שְׁפַעַת מְטַעֲמִים בְּרֵאוֹת מְצַגִּים שֶׁל עֲדוּנֵי-עֲדָנִים...
 לוֹ לְפַחוֹת לֹא הָיוּ הַיָּמִים חוֹמְקִים כֹּה מֵהָר –
 לָאֵן הֵם מְמַהֲרִים? מַה מְאִיץ בָּהֶם לְחַלּוֹף, לְהַקִּיף וּלְסַחֲרֵר?
 לוֹ לְפַחוֹת הָיוּ אֲמוּרִים לְהֶאֱרִיךְ אֶת יְמֵינוּ-יְמֵיהֶם,
 לְהַסְפִּיק לְלַמֵּד וּלְעֵינָן, לְהַשְׁהוֹתְנוּ יוֹתֵר בְּגֵן עֵדֶן הַמַּלְיָם,
 לְמָה אָנוּ מְגֻרָשִׁים בְּמִטְאֵטָא הַזָּמַן כְּעָלֵי הַשְּׁלֶכֶת מֵעֵץ הַחַיִּים?
 הֵם מְזַכְרִים לִי אֶת נְהַגֵי "אֲגַד" הַחוֹלְפִים בְּחֻתֶף-חֻטֶף נְהִיגָה
 עַל פְּנֵי הַנוֹסְעִים הַמְּתִינִים, וְאִינָם נִעְנִים קְמַעָא, לְהַסִּיעַ נְזַקְקִים
 לְתַחֲנוּת הַיַּעַד וְהַיְצִיאָהּ, מִדּוּעַ הֵם נִחְפְּזִים לְהַתְכַּנֵּס אֶל תַּחֲנוּת הַמוֹצָא,
 לְפִטְפֹט עִם חֲבָרִיָּהֶם, וּלְהַתְעַלֵּם מִצָּרִיכֵי נוֹסְעֵיהֶם...
 כֶּךָ נוֹהֲגִים בְּנוֹ הַיָּמִים כְּנִהְגִים, חוֹלְפִים וְעוֹבְרִים,
 וְאָנוּ לֹא מְסַפִּיקֵם לִיהֲנוֹת מְקַרְטוֹב שֶׁבְּחוּמֵר,
 מְקוֹרֵט קְרִיאָה וְכַתִּיבַת כִּמְהָ אֲמַרִי אֲמֹר,
 מְבַדֵּל עִיוֹן וּלְמִידָה, טָרָם חֲלוֹף יוֹם בִּיעֵף...
 וְאִנִּי תוֹפֵס בְּתַחֲנָה בְּשׁוּלֵי הַגְּלִימָה שֶׁל הַלִּילָה –
 אֲנָא, אֵל תַּחֲפֹז, אֲנָא שְׁמֵר וְשִׁיר לִי שְׁעוֹת אֲחָדוֹת,
 הַיְפּוֹת לְעַסּוֹק בְּתוֹרָה, אֲנָא מְלֹאךְ הַשָּׁנָה, הִסֵּר מֵעָלַי קוּרֵי תְּנוּמָה
 הַחוּנְטִים לְבִטֵּל אֶת מִיטָב תְּפוּקַת הַתְּנוּבָה...
 וְזֶה כָּף מִיָּאשׁ, כֹּה מְדַכְדֵּךְ, כֹּה מְמַאֵס עָלֶיךָ אֶת קֶצֶר יְדֶךָ --
 וְכֶךָ הַחֲמֹר נִעְרָם וְהוֹלֵךְ, וְהַחֲסֹר בְּהַסְפֵּק כֹּה מְדַכְדֵּךְ,
 כִּי אוֹהֵב חֲכָמָה וְדַעַת אֵינוֹ מְסַתְּפֵק בְּפֶת וּמְלַח,
 הוּא רוֹצֵה לְחַבֵּק תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ, לְשַׁבֵּעַ מִכָּל טוֹבָה,
 לְזוֹן אֶת הַנֶּפֶשׁ הָרַעֲבָה בְּכָל מְטַעֲמֵי הַיְצִירָה,
 וּלְפִיכֶךָ הַרְיִנִי מוֹחָה וּמִתְמַרְדֵּד נִגְדֵּד קִצְבַת הַזָּמַן הַמְּזַעְרָה,
 אֲנָא, רְבוּנִי, הָאֵט אֶת מְהִירוֹת הַחֲלוּפָה, כִּי הַמְּלֹאכָה כֹּה מְרַבָּה!

אם אמר לך, שבבקר אני אוכל גרנולה, (ה/58) 5/44
 לוגם כוס קפה, ומגניב באין רואים אשתי
 רוגלה או עגת פרג ואגוזים,
 הרבה ממכסת הקלוריות הרצויה -
 זה יעזור לך להבין את שירי?

אם אמר לך, שאני קונה עגבניות אצל רחמים,
 זיתים וחמצים אצל כהן,
 גרעינים ומוצרי טבע בניצה,
 פצוחים בבחרי ופלפל במלך התימני -
 זה יעזור לך בתפיסת עולמי?

אם אמר לך, שאני קונה את מכחולי
 למרח את ששר תמונתי בזילברשטיין,
 את הבדים, צבעי הגואש והשמן בגרפוס,
 את הכן, הקנבוס והמסגרות אצל רפאל -
 זה יעזור לך לנתח את אומנותי?

אם אמר לך, שהמחשב המפיק את רשימותי
 הוא פנטיום 3 ומדפסת 895HP
 וגליונות הנגר - 60-70-80,
 ובני הוא המתקן את כשל נקישותי -
 זה יעזור לך לרדת לעמק כתבי?

אם אמר לך, שאינני קורא עתונים,
 שאינני קורא ספרות עברית חדשה,
 שאיני צופה במשדרי הפרשנים,
 שאוזני קשבת רק לאירוועי הדמים -
 זה יעזור לך לפענח תגובותי בחרוזים?

אם אמר לך, שאני שומע רק את "קול המוסיקה",
 פרט לתכניות קצביות, עדתיות, פנסיות וישראליות,
 שחביבות עלי ביותר היצירות הקאמריות,
 מבלי לוותר על פסנתר, כנור ותזמרת -
 זה יעזור לך לחוש פרפורי נפש בין השורות?

אם אמר לך, שאני מדיר רגלי מהצגות וכנוסים,
 מהזמנות של קרובים לכל מיני ארועים,
 מסתפק בשנים שלושה טיולים ויציאה בחגים,
 מתחמק ככל האפשר מעסוקים צבוריים -
 זה יעזור לך להבין את עוגמת החיים בשירי?

אם אמר לך, על דא ועל הא,
 וכל שתבקש יחשף ויצג: "בבקשה!
 האם תציר לך תמונת האמת העמוקה?
 תמונת הנפש הרוטטת בכל מלה ושורה,
 מהות היצירה המתעלה מכל פרט שבחקירה...?

חֶסֶד לְאֵמִים חֶסֶד אֶת - חֶסֶד שֶׁהוּא חֶסֶד, (ו/14) 5/45
 חֶסֶד שֶׁל עוֹלָם מִתְנַכֵּר לְחֶסֶד חַיִּים שֶׁל יְהוּדִים בְּיִשְׂרָאֵל...
 וְלִמְרוֹת חֶסֶד הָעוֹלָם,
 תִּכְפַּר הַחֶסֶד אֶת כְּקוֹרְבָן שֶׁל חֶסֶד
 עַל מַחְדָּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִשׁוֹף הַיּוֹבֵל,
 וְאֲנִי מוֹשְׁכִים לַיּוֹבֵל הַשְּׁנִי
 אֶת עוֹנֵינוּ וְאֲשִׁמוּתֵינוּ,
 שָׂרְבוּ בְּאֶרְצֵנוּ וּכְלַפִּי אֱלֹהֵינוּ,
 וְאֲנִי מוֹשְׁכִים לַיּוֹבֵל הַשְּׁנִי
 אֶת פְּעָרֵינוּ וְשַׁחִיתוּתֵינוּ...
 דָּמְנוּ שׁוֹתֵת, עֲמַנוּ דָּוָה
 וְאֲנִי מִכִּים עַל חֶסֶד בְּלֵב מוֹדָה:
 טָרִם בְּשִׁלְנוּ לְחַיֵּי חִירוֹת!
 כִּי עַל לוֹחוֹת חַיֵּינוּ זֶה מַה שְּׁחָרוֹת:
 קוֹמָה, הַתְּנַעֲרָה מֵעֶרְכֵי מוֹרֶשֶׁת,
 מֵאֲבוֹת רַעִיוֹנוֹת שֶׁל חֲלוּצִים וְקִיבוּצִים,
 סָגַל אֶת הַפְּסוּלֵת שֶׁל תְּרַבּוֹת חֶסֶד...
 וְכָךְ חָלְלָנוּ בְּתַחִיתָנוּ אֶת מִיטֵב הַחֲלוּמוֹת
 בְּנִזִּיד עֲדָשִׁים שֶׁל חַיֵּי שְׁעָה וְרוֹחָה,
 טָרִם בְּשִׁלְנוּ לְעֲצָמָאוֹת אֲמַת,
 טָרִם הַכְּשָׁרְנוּ לְשִׁבְת אַחִים גַּם יַחַד,
 וּבַעֲשׂוֹרֵי-הַיּוֹבֵל בְּנִינוּ נוֹבְלִים, עֲקוּדִים וְנִהְרָגִים,
 יִשׁוּבֵינוּ מִפְּגָזִים וְחִלְיָנוּ נִרְגָמִים,
 צַהֲ"ל דְּלָדֵל לְאֵין אוֹנִים,
 מִנְהִיגֵינוּ תוֹעִים בְּמִבוֹךְ תַּעֲתוּעִים,
 שְׂכַנֵּינוּ לְהַכְחִידֵנוּ זוֹמְמִים,
 וְאֲנִי זְקוּקִים, מַה זְקוּקִים
 לְחֶסֶד לְאוֹמִים, לְחֶסֶד עוֹלָם
 שִׁפְרוֹשׁ עֲלֵינוּ סִכַּת קִיּוֹם עִם שְׂכָנִים,
 כִּי אֵין לְאֵל יָדְנוּ לְהוֹשִׁיעַ לְעֲצָמֵנוּ,
 כִּי טַעוּנִים אֲנִי הַגֵּנֶת עֲמִים אַחֲרֵים...
 כִּי רוּצִים אֲנִי שְׁמוֹרֵת טֹבַע בְּטוֹחָה,
 מִנְדֹּט שֶׁל גּוֹף מְדִינִי אוֹ מַעֲצָמָה גְדוֹלָה
 שִׁגְדוֹר בְּעֲדָנוּ נְכָלֵי הַשְּׂמָדָה,
 וְכִבֵּר שׁוֹמְעִים אֶת תְּגִבּוֹרֶת-תְּקִשׁוֹרֶת הַקּוֹלוֹת -
 הָבוּ לָנוּ מִנְדֹּט אֲמֵרִיקָנִי, אִירוֹפִי, לִיגַת-עֲרָבִי,
 אוֹ שְׁלוּחַת-חֶסֶד שֶׁל אֲרָגוֹן בֵּין-לְאֵמִי,
 כִּי דֵינֵנוּ בְּהַקְזָת דָּמִים, דֵּינֵנוּ בְּהִמְנוּנִים כּוֹזְבִים,
 בְּתַקּוֹת שְׁוֹא שֶׁל חִירוֹת מִפְּגוּעִים,
 בְּפִתְרוֹנוֹת כְּזָב שֶׁל עֲשָׂרוֹת שָׁנִים
 שְׁמָרְרוּ חַיֵּי שְׂפָלִים וְאֲמָלִלִים,
 שֶׁל רַבּוֹת נְכִים וּפְגוּעֵי נַפֶּשׁ וְחֲלָיִים
 וְכָל הַטּוֹעֲנִים, כִּי הַשְּׁגִינוּ מִרְשִׁמִּים -
 מִתְעַלְמִים מִהַמְּחִיר הַכְּבֵד שֶׁל תְּרַתִּי הַדָּמִים,
 וּבִינְתִים מְקוֹרוֹת הַמַּיִם נִדְלָחִים וְהוֹלְכִים,
 הַשְּׁסָעִים וְשִׁנְאֵת אַחִים מִתְרַבֵּים וְהוֹלְכִים,
 בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִתְרוֹקְנִים מֵאִידִיאוֹלִים,
 מִתְלַהֲטִים אַחַר רְדִיפַת הַשְּׁגִים,
 וְהַבּוֹגְרִים פּוֹסְחִים עַל הַמְּשַׁבְּרִים הַחֲבֵרֵתִיִּים,
 בּוֹגְדִים בְּשׁוֹיֹנוֹת וּבְתַקִּינוֹת הַחֲקִים,
 וְהַפְּעָרִים מִדְּהִימִים, וְאֲנִי פּוֹשְׁטִים יָד אֲבִיוֹנִים
 לְאֲמֵרִיקָאִים, לְחַלֵּץ אוֹתָנוּ מִמְּשַׁבְּרִים כְּלָפְלָיִים וּצְבָאִיִּים,
 אֲזוּ לָמָּה לְעֲטוּף אֶת הַפִּישׁוּלִים וְהַכִּישׁוּלִים
 בְּאִיזוֹ שְׂמַחַת עֲנִיִּים שֶׁל קְבָצָנִים?...
 הֲבֵה נוֹדָה בְּגִלְיָ בְּחֶסֶד לְאֵמִים לְמְרוֹת הַחֶסֶד וְהַחֶסֶד -
 אוֹלֵי נִזְכָּה לְפָרוֹק וּמְרוֹק חַיֵּינוּ הַמְּסוּאָבִים...

36	הגנום פוענח במידה רבה
110	הוא שולח לי חבל הצלה
45	הילד שבתוכי לא נגמל בזקנתי
97	היו ימים, יוסף בני
33	היום הרת עולם
32	הלוחות לא נשברו רק פעם
10	הנה ימים באים
89	הרוח אמורה לשוב לאלוהים
96	הרחקתי נדוד לחפש את זהותי
7	והוא אל מסתתר
106	ושוב נתקלתי בו בבוקר
49	זה כל כך מיאש
83	זה קורה לכל אדם
79	זוקף כפופים
116	זקנה ו נעורים – שקספיר
86	ח- ח- ח-
1	חוש את מגע העדנה
78	“חלונות” תוכנה של גייטס
59	“חללת העצמות” ואותותיה
19	חתולים עוד נסבלים
103	ט”ו בשבט תש”ס
90	ידוע מה שאמר איינשטיין
112	יום ה מיתה עומד למראשותי
29	יושב מרומים המושך בחוטים
44	ירושלים הרים סביב לה
3	יש לי לשון משלי
55	יש מונולוגים רבים
39	יש קוראים לתעתועים חי-זרים
34	יש רגעים שכל הדברים יגענים
15	יש רגעים בחיים שנפתח החשאי
101	יש שהאשה גוערת ונוזפת בי
107	ככל שאני עולה בסולם
104	כל הנחלים ה ולכים אל הים
87	כמי השילוח ההולכים לאט
109	כריח השדה
73	כשאני מתכנס בקונכיית עולמי
52	כשאני עובר בדרכי למחנה יהודה
48	לכל אדם יש בתשבץ חייו משבצת

22	מבטים גנובים
28	מדברים היום על הפרדה
30	מה יקרה בתחיית המתים?
26	מה נשתנה הזמן הזה
27	מה נשתנה נוסח אחר
4	מי יתנני את הטוב שנפל
35	מיורת הלב ומסננת המוח
91	מצבי הרוח הם מוצבים
69	מקלותינו בידינו
56	משנה לשנה אני פוחת והולך
72	נופי נפשנו מתכסים עננים
25	סכנה כאן בוניס
38	עדיין איני מוכן לפשוט מדים
76	עיניים ולב סרסורי עבירה
20	על אדן החלון בבית ממול
98	על הפרק הוא אני
117-123	על סף השמונים
88	ערומים ולא יתבוששו
85	פעם חשבנו שאנו הכרם
64	קושיות הן שאלות קשות
23	קשה להיכנס למסתרי נפשם
81	רחמנים בני רחמנים
18	שורות – רחל, קציר, חלומות
2	שושנת יעקב
5	שמחה אמיתית פוקדת בעקר

